

Aalisarneq pillugu Inatsisartut Inatsisaat allanngorteqqullugu imaalillugu Kalaallit Nunaata kitaani raajanut TAC –ip agguanneqarnerani sinerissap qanittuani aalisartunut avataasiortunullu assigiimmik 50/50-ngortillugu suliareqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffisassatut siunnersuut
(Saqq.: Inatsisartunut ilaasortaq Nikolaj Jeremiassen, Siumut)

pillugu

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISUTAA.

Siunnersuutip aappassaaneerreqarneranut saqqummiunneqartoq.

Suliarineqarnerani ataatsimiititaliaq kingullermik ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Olsen, Demokraterne, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Knud Kristiansen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Nikolaj Jeremiassen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Henrik Fleischer, Partii Naleraq
Inatsisartunut ilaasortaq Kelly Berthelsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Villy Olsvig, Inuit Ataqatigiit

Ulloq 11. Maj 2017 siullermeerereermermi siunnersuut ataatsimiititaliamit misissorneqarpoq.

Siunnersuutip imaa siunertaalu

Siunnersuutip kingunerissavaa, Aalisarneq pillugu Inatsisip allanngortinneqarnissaanik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat, taamaalilluni siunissami Kalaallit Nunaata kitaani raajanut TAC –p agguanneqarnerani sinerissap qanittuani aalisartunut avataasiortunullu naligiimmik 50/50-ngortillugu agguaaassisoqartalissalluni.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerreqarnera

Siunnersuut annertunerusumik iluarisimaarnartillugu nikerartumilli tapersorneqaraluarluni Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliamit suliarineqarnerata nanginnissaa innersuussutigineqarpoq.

Tusarniaanermi akissutit

Siunnersuut allanngortinnagu saqqummiunneqartoq siunnersuuteqartumit 2016-imi upernaakkut ataatsimiinnermi (UPA 2016/135-mi) saqqummiunneqaqqaarpoq. Siunnersuut taamani (apriilip 29-iani) siullermeerneqarpoq, kingornatigulli tunuartinneqarluni.

Taamanikkut siullermeerneqarnerani siunnersuut Naalakkersuisunit tusarniaassutigineqarsimasoq akissuteqaammi takuneqarsinnaavoq. Ataatsimiititaliap (ull. 4. maj) piunasaqarneratigut tusarniaanermi akissutit nuutinneri ataatsimiititaliamut nassiuunneqarput (**Ilanngussaq 1**). Tusarniaanermi akissutit uuma siunnersuutip suliarineqarneranut atorneqassapput.

Siunnersiuneq

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnerminut atatillugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq siunersiorsimavaa. Siunersiuinermit aggersaassutip aamma Naalakkersuisup oqaasissaanut tunngavissiaq tapiliunneqarput, takukkit **Ilanngussaq 2** aamma **Ilanngussaq 3**.

Taamatuttaaq ataatsimiititaliap Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq siunersiorsimavaa. Siunersiuinissamut aggersaassutip aamma siunersiuinermi oqaatigisassanut tunngavissiaq nuutinneri isumaliutissiisummut uunga tapiliunneqarput, takukkit **Ilanngussaq 4** aamma **Ilanngussaq 5**.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnera

Aalisarneq pillugu inatsimmut allannguut nr. 5, 21. Maj 2002-meersoq naapertorlugu Kitaani raajanut TAC ("total allowable catch") agguanneqassaaq angallatinut sineriassortunut 43 %-imik angallatinullu avataasiortunut 57 %-imik.

Agguataarineq KNAPK-p aamma APK-p ull. 11. December 2001 isumaqatigiissutaannik inatsisinnngortitsinertut taaneqarsinnaavoq, tassanilu agguaasseriaatsip (oqaluttuarisaanermik tunngaveqartup) taamanikkut atuuttup allanngortinneqarnissaa isumaqatigiissutigineqarpoq. Tamannalu sioqqullugu agguataarinermi tunngaviusoq 40/60 aallaavigineqartarpoq, agguataariffiusullu pineqartut tassaapput sinerissamut qanittumi angallatit aamma angallatit avataasiortut.

Inatsisissatut siunnersuutip suliarineranut atatillugu, taamaalillunilu isumaqatigiissutip inatsisinnngortinnerani agguaasseriaaseq Tunngaviusumik Inatsimmi § 73-imut ilaatinneqarnerisooq isummorsorfigineqarpoq, taamaalillunilu agguaasseriaatsip siunissami malittarisassaliorfigineqarsinnaanerani inatsisitigut pigisanik pinngitsaaliisummik taarsiisutitalimmik piginnikkunnaarsitsineq (pinngitsaaliisummik arsaarinnertut) taaneqarsinnaanersoq isummorsorfigineqarluni.

Tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisut akuersaarnartippaat manna¹:

“Agguaasseriaatsip inatsisinnortinnera isumaqartitsilersinnaavoq, agguaasseriaatsip allannortinnera aqqutigalugu naalagaaffik arsaarininniartutut pissusilersortoq, arsaarinninnerli aatsaat pisinnaavoq inatsisit tunngavigalugit tamakkiisumillu taarsiissuteqarnikkut.”

Kiisalu:

“Kalaallit Nunaata kitaani raajanut TAC-ip agguarneqartarnera, siunissami Inatsisartut allannguisarnissaannut ajornartorsiortitsisalerumaarpoq.”

Naalakkersuisulli isumaqarput, agguaasseriaatsip allannortinnera aalisarnermi pissutsinik malittarisassiornermi Naalakkersuisut taarsiissuteqannginnissamik nalinginnaasumik periarfissaqarnerattut oqaatigineqarsinnaasoq. Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaqarfinnullu Naalakkersuisoq tassunga atatillugu oqarpoq, allannguut *“naammaginartumik piffissaliilluni ilimasaarereertoqartillugu”* ingerlanneqarpat, taava Naalakkersuisut naliliinerat malillugu tamanna pinngitsaaliisummik arsaarinninnermik iliuuseqarnertut taaneqarsinnaanngitsoq². Naliliineq taanna § 37 naapertorlugu apeqqutip 290/2015-p akineqarnerani aamma imaritinneqarpoq.

Tassunga atatillugu Kalaallit Nunaanni akileraartitseriaatsip akitsuuseeriaatsillu nunat allat periaasiinut sanillunneqarlutik misissueqqissaarinissamik suleqatigiissitaliamit (2003-mi)³ aamma Ataatsimiititaliamit sumulluunniit attuumassuteqanngitsumit (2005-imi)⁴ Naalakkersuisut aamma taparserneqarput, taakkumi Naalakkersuisutuulli isumaqarmata Inatsit Tunngaviusoq malillugu illersugaanissamut pisinnaatitaaffeqarneq pinngitsaaliisummik arsaarinninnertut isikkoqartinngikkaluarlugulu tunngaviatigut maleruagassiuunneqarsinnaasoq.

Tassunga ilanngullugu Ataatsimiititaliamit sumulluunniit attuumassuteqanngitsumit nalunaarusiamiittoq immikkut maluginiaqquneqarpoq, tassanimi taaneqarmat piffissaliinertaqanngitsumik pisassiissuteqarneq pisassiissutit qaqugorsuarmut naassaannngitsumik pigisassannortinnerannik kinguneqassanngitsoq. Tassunga atatillugu ataatsimiititaliap pingaartippaa, raajarniarnermi piffissaliinertaqanngitsumik pisassiissutit aamma pisassiissutit tuniniarneqarsinnaasut atuutilerneranni ersarissumik taaneqarmat, naammaginartumik piffissaliilluni ilimasaarereernikkut pisassiissutit

¹ Aalisarneq pillugu Inatsisartut Inatsisaata allannortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi nassuiaatit nalinginnaasut naapertorlugit (UPA 2002/16). (qupp.2)

² Aalisarneq pillugu Inatsisartut Inatsisaata allannortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa naapertorlugu (UPA 2002/16).

³ *“Kalaallit Nunaanni akileraarutit akitsuutillu”*, Kalaallit Nunaanni akileraarusersueriaaseq akitsuusersueriaaserlu pillugit nunanut allanut sanilliusilluni nalunaarusiaq. 27. marts 2003.

⁴ *“Pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut raajarniarnermillu killilersuinerit allat”*. Ataatsimiititaliap sumulluunniit attuumassuteqanngitsup nalunaarusiaanit. 2005.

aaqqissuuteqqissinnaanerannik Inatsisartut imminnut periarfissiisut, taamaattumillu pisassiissutinik pigisaqartut tunngavissaqartumik paasisariaqarsimassagaluaaraat piginnittuuneq pillugu aalajangersimasumik ilimasaarereernikkut piffissamik killiliisoqarsinnaasoq.

Agguaasseriaatsip allanngortinneqarnissaanik siunnersuummut uunga atatillugu tunngavilersuineq taamaattoq atorneqarsinnaassaaq.

Taamaalilluni tikkuussisoqanngilaq agguaasseriaatsimik isumaqatigiissutip inatsisinnngortinnerani agguaasseriaatsip aalajangersimasup (tunngaviatigullu piffissaliinertaqanngitsup) eqqunneqarnissaa Inatsisartut kissaatigigaat, taamaalillunilu raajanut TAC pilugu qaqugumulluunniit atuuttussamik agguataarisoqassanngitsoq. Taamaattoqanngilaq. Akerlinganilli inatsisissatut siunnersuummik suliaqarnermi siunissami agguaasseriaatsip allanngortinneqarsinnaanissaa ersarilluinnartumik taakkartorneqarpoq.

Inatsisartut taamani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliaata tassunga atatillugu paasillaquaa, agguaasseriaaseq isumaqatigiissut tunngavigalugu inatsisinnngortinneqartoq ataatsimiititaliamit ilalerneqartoq, naatsorsuutigineqarmami sinerissap qanittuani angallatit aamma avataasiorlutik angallatit akornanni agguaasseriaatsip kingusinnerusukkut allanngortinneqaratarsinnaanerannut Inatsisartut pisinnaatitaanertik taamaalillutik atorunnaarsinngikkaat.

Tassunga atatillugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisumit akissut ataatsimiititaliap tunngaviliuppaa, imatummi allassimasoqarmat⁵:

“Agguaasarnerup inatsisikkut aalajangersakkap allanngortinneqarnera pillugu avataaniit oqartoqarsinnaammat inuit pigisaannik Namminersornerullutik Oqartussat tiguisutut. Suliami uani Naalakkersuisoqarfik naliliivoq piffissamik aalajangersimasumik sioqqutsilluni nalunaareernerme agguaanermut tunngaviusoq allanngortinneqarsinnaasoq. Raajarniarnermi nutaaliaasumi annertuumik aningaasaliinerit erniortinneqarnissaasa sivisussusiat nalunaarnermi isiginiarneqassaaq. Taamaaliortoqarnerani inuit pigisaannik Namminersornerullutik Oqartussat tigusinerattut oqartoqarsinnaanngitsoq Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq, kisiannili annertuumik sunniuteqartussaannngitsumik aaqqiisooqartoq oqaatigineqarsinnaassalluni. Aaqqiineq tamanut atuummat aalisariutaatileqatigiiffinnut annertuumik sunniuteqarnaviannngilaq. Ilaatigut tamanna pissutigalugu taarsiiffiusussaannngitsumik aalisarnermik aaqqiinertut isigineqarsinnaassaaq.”

⁵ Aalisarnermut pillugu Inatsisartut Inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut (UPA 2002/16) Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliaata isumaliutissiissutaani (qupp. 3-mi) taaneqartoq naapertorlugu.

Oqaatsit *“piffissamik aalajangersimasumik sioqqutsilluni”* nassuiarnerinut atatillugu raajarniarnermi piffissamik killiliisannginnerup aamma pisassat niuerutigineqarsinnaasut atuutilerinerinut tunngasut isummorsorfigineqarput. Ataatsimiititaliap sumulluunniit attuumassuteqanngitsup nalunaarusiaani ima allassimasoqarpoq⁶:

“1990-imeersup inatsisip siunnersuutigineqarnerani erseqqissaatigineqarpoq aaqqissuussinerup nutaap atulernera isumaqanngitsoq inatsisartut pisassiissutit kingusinnerusukkut ukiumut ataasimut atortussanngortissinnaanngikkaat, taamaasiortoqarsinnaasorli piffissaqartitsilluartumik ilisimasaarereernikkut, tamannalu oqaatigineqarluni ukiut 5-7-iusoq. Inatsisissamut siunnersuutip pingajussaaneerneqarneranut atasumik aalajangersagaq erseqqissumik ilanngunneqarpoq, tamatumalu kingorna raajarniarnermi akuersissutit killeqanngitsut piffissamut killeqartumut inatsisiliornikkut inatsisartunit atugassanngortinneqarsinnaallutik, tak. aamma siuliani kap. 2. Ataatsimiititaliami aammattaaq Inatsisartuni amerlanerussuteqarluartut oqaatigivaat ilisimasaarereerneq taaneqartoq ukiunik tallimanik sivisunerussanngitsoq. Tamatuma malitsigisaanik pisassiissutinik pisinnaatitaaffeqartunik piginnittut ukiut taakku tallimat sinnerlugit immikkut ittumik illersorneqarnissaminut pissutissaqanngitsut naatsorsuuteqassallutik.”

§ 37 naapertorlugu agguaasseriaaseq pillugu apeqqutip nr. 290/2015-p akineqarnerani, pisassiissutit piffissamik killiligaanngitsut aamma tuniniarneqarsinnaasut pillugit taamani Inuutissarsiornermut ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaanut tapiliussap aappaa⁷ innersuussutigineqarpoq, taakkunungami atatillugu agguaasseriaatsip allanngortinneqarsinnaaneranut sioqqutsilluni ilimasaarereersimanissamut sivisussusiliineq aamma agguaasseriaatsimi sivisussusiliineq pillugu naleqqersuinermik Naalakkersuisut aamma suliaqarpassimmammata.

Ilimasaarinissamut piffissap ukiut tallimaanissaat siunniussatut oqariartuutigineqarneris, taamaalillunilu inatsisitigut kinguneqassanersoq, uani oqaatigineqassanngilaq. Taamaalilluni ukiunik tallimanik taasaqarsimaneq inuussutissarsiortup aningaasalersuineri imminut akilernissaanut piffissamik atuinissamut tigussaasumik naatsorsuinermik oqariartuutaanersoq, aamma ilimasaarinerup sivisussusia taamaalilluni *“naammaginartuusutut”* isigineqarsinnaanersoq tamatumani ersernerluppoq.

⁶ *“Pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut raajarniarnermillu killilersuinerit allat”*. Ataatsimiititaliap sumulluunniit attuumassuteqanngitsup nalunaarusiaanit. 2005. Qupp. 143-144.

⁷ Taamani Inatsisartut Inuutissarsiornermut ataatsimiititaliaata Inatsisartut inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut inatsisaata allanngortinnissaanut siunnersuummut atatillugu isumaliutissiissutaa tapiliussaq ull. 15. maj 1990 ullulerneqarsimasoq naapertorlugu. Tassani immikkut erseqqissaataasinnaavoq una: *“Siunnersuut ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartunik isumaqatigineqarpoq, kissaatigineqarporli inatsit allanngortinneqarsinnaasariaqartoq siumut nalunaaruteqarnermiit ukiut tallimat qaangiutsinnagit, ikinnerussuteqartoq IA-meersoq isumaqarpoq allanngortitsinissaq ukiunik 2-3-nik sioqqullugu nalunaaruteqartoqarsinnaasariaqartoq.”*

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq danskit aalisarneranni (assersuusiullugu) angallatit pisassaannut aamma pisassiissutitut ataasiakkaanut niuerutigineqarsinnaasunut atatillugu ukiunik arfineq pingasunik sioqqutsilluni ilimasaarereersimanissap atuuttuunera pineqarpasimmat⁸.

Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliaat ilimasaarinermut piffissarititap tigussaasup qanoq siviisutigisariaqarneranut aalajangiinissamut ingerlaannaq tunngavissaqarsorinngilaq, ataatsimiititaliilli oqaatigerusuppaa piffissarititaasup siviisususia immikkut isiginiarneqarsinnaagunangitsoq pissutsit uku marlut imminnut ataqatigiinngitsut tunngavigalugit:

- Siunnersuummi uani taamaallaat siunertaavoq *killiliinissaq*, pineqanngilarlu avataasiortunik umiarsuaatillit raajarniarnissamut periarfissaannik *arsaarinninnissaq*.
- Kalaallit Nunaanni aalisarsinnaatitaanermut akuersissutit nakkutilliisoqarfimmit (KANUAANA-mit) paasissutissinermut takuneqarsinnaammat sineriassortut avataasiortullu akornanni piffissami 2008-miit 2016-imut agguaqatigiissillugu piviusumik agguaaassisimaneq tassaasimammat sineriassortunut 50,68 pct. aamma avataasiortunut 49,32 pct.⁹

Tamatuma malitsigisaanik pissusiviusut tunngavigalugit ukiuni kingullerni raajanut TAC-mik agguaaasseriaatsimut siunnersuut maanna pineqartumi atulersinniarneqartumut qanittuararsuuvoq, avataasiortunimmi angallataatillit pisassiissutit nammeneq angallataatiminnut suliffissuaatiminnullu sinerissap qanittuani aalisarnermut nuunneqarsinnaanerannik periarfissaq atorsimammasuk¹⁰. Tamanna Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisup pingaaruteqartutut aamma isigerpasippaa, una naapertorlugu: “*ukiuni tallimanik sioqqutsilluni siumut ilimasaare-reersinnaaneq naammaginartutut nalilerneqarpoq aamma, isiginiaraanni ullumikkut agguaaasseriaaseq taanna agguaaasseriaatsimut 50/50-imut pissutsit piviusut aallaavigalugit pisareernerat, tamatumani avataasiortutik aalisartitseqatigiiffiit sinerissap qanittuani aalisartitseqatigiiffinnut pisassaminnik nuussisareermata.*”¹¹

Tamatuma malitsigisaanik ataatsimiititaliap paasivaa, *Raajanut qaleralinnullu licensit killeqanngitsumik piffissalerlugit pigineqartarnerisa Aalisarneq pillugu inatsisartut*

⁸ Ulloq 26. Oktober 2005 danskit naalakkersuisuisa Dansk Folkepartiillu akornanni isumaqatigiissutiginartoq naapertorlugu: “*Danskit aalisarneranni nutaamik malittarisassaqtitsinnaaneq pillugu isumaqatigiissut.*”. Kiisalu danskit aalisarneranni pisasseeriaatsip allangortinnissaanut aamma sinerissami aalisarnerup, najukkami sulisoqarnerup piujuartitsillunilu aalisarnerup nukittorsarneqarnissaanut Folketingimi aalajangiinissamut siunnersuut (B 152) naapertorlugu, ull. 1. April 2016 saqqummiunneqartoq.

⁹ UPA 2017/115-ip siullermeerneqarneranut akissuteqaat naapertorlugu.

¹⁰ Inatsisartut aalisarneq pillugu inatsisaannut allannguutissaq nr. 5, 12. november 2008-meersoq naapertorlugu (Avataasiortuluni aalisartunut ukiumut pisassiissutit sinerissap qanittuani aalisartunut nuunneqarnissaannik immikkut aalajangiisnaaneq). UPA 2017/115-p siullermeerneqarnerani akissuteqaat naapertorlugu.

¹¹ Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisumik siunersuiunermi oqaatigisassanut tunngavissiaq naapertorlugu (qupp. 2)

inatsisaat nr. 18, 31. oktober 1996-imeersoq-mi § 14 atorlugu, ukiunik tallimanik sioqqutsisumik ilimasaaruteqarnikkut killilerneqartalersinnaanerat aningaasaqarnikkullu kinguneqaatissat ilanngullugit Naalakkersuisut UKA2015-imi saqqummiussassamik misissueqqullugit peqquneqarsimasut (UPA 2015/19).

Misissuineq 2015-imi ukiakkut ataatsimiinnermi saqqummiunneqartussaasimagaluarpoq, taannali sulii agguanneqarsimanngilaq. Tamanna ataatsimiititaliamit naammaginangilluinnartut isumaqarfigineqarpoq, agguaasseriaatsimmi allanngortinneqarnissaa pillugu siunnersuummut misissuineq tamanna iluaqutaallunilu paasinnissamullu tunngavissatut naleqquttuusimassagaluarpat. Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliarpaq isumaqarpoq, kinguaattoorneq annertoqisoq tunngavigalugu misissuinerullu inaarsarneqarnissaanut ulluliinerup sulii nalornissutigineqarnera tunngavigalugu, Naalakkersuisut isornartorsiussallugit pissutissaqartoq.

Siunnersuutip uuma aappaaneerneqarnerani peqatigitillugu ataatsimiititaliamit Naalakkersuisunit paatsuugassaannigsumik nalunaarutigeqquneqarpoq, misissuinerup qaqugu naammassineqarnissaa Inatsisartunullu saqqummiunneqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanersoq.

Naalakkersuisut taavaat, agguaasseriaatsip allanngortinneqarneratigit aalajangiineq misilinniarlugu avataasiorluni aalisarnermi aalisariutaatileqatigiiffiit eqqartuussivimmuut tunniussisinnaanerat *“piviusumik pisinnaasoq”*. Taamatut eqqartuussivimmuut tunniussinerup qanoq kinguneqarsinnaanera – aningaasatigullu qanoq kinguneqaratarsinnaanera – tamatumunnga atatillugu sioqqutsilluni aalajangeruminaappoq. Siullermeerinermi akissuteqaat naapertorlugu: *“Eqqartuussivimmi suliaq ajorsassutigineqassappat Aningaasanut inatsimmi malunnaateqartunik kinguneqarsinnaavoq.”*

Ataatsimut isigalugu siunnersuutip aningaasatigit kingunissai paasisaqarfigineqanngilluinnartut isikkoqarput. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisup oqaasii malillugit tamatumani sunniutaasussanut naatsorsuinermut tunngavissiat ataqatigiissinnaanerat apeqqutaalluinnassaaq:

“TAC-milli agguaasseriaatsip allanngortinneratigit aningaasatigit kinguneqaatinik naatsorsuineq, toqqammavissat atukkat apeqqutaatillugit nikerarsinnaasorujussuuvoq.

Agguaasseriaatsip 50/50-imut allanngortinnginnerani avataasiorlutik aalisartut TAC-p 57 procentianik pisaqartartunut toqqammaveqarluni misissueqqissaarneq, 50 procentiinnannermik avataasiorlut pisaqartarsimasinnaanerannut sanilliullugu annertuumik kinguneqassaaq. Taamattaaq misissueqqissaarnerup inerneru akit suut naatsorsuutini toqqammaviunerannik annertuumik apeqquusiititsippat, tassunga

*ilanngullugit tunisassiorfinni naammassinnissinnaanermut qanoq atorluaatigineq kiisalu tunisassiorfiit akornanni unamillernermi pissutsit. Pissutsilli allat amerlasuut aamma taaneqarsinnaagaluarput.*¹²

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisup takussutissiinarluni Takorluukkat marlut saqqummiuppai (ilanngussa 3). Agguaasseriaatsip allanngortinnerata pisortat isertittagaasa 28,2 mio. kr.-t missaanik appariaateqarnissaat tamatumani nalilerneqarpoq, tassungalu tunngaviuliunneqarpoq avataasiortut 57 %-inik kiisalu sianerissamut qanittumi aalisartut 43 %-imik aalisartarnissaat, kiisalu angallatit tamarmik tunisassiornermut akuersissutaatillit tulaassinissamut pisussaaffitik ilanngunnagit tunisassiarereernerisigut tulaassinissamut pisussaaffigisamik tulaassimanissaat. Akerlinganilli naatsorsuutigineqarpat, avataasiortut sineriassortullu pisarineqarsinnaasunit tamarmiusunit (TAC-mit) tamarmik naligiimmik annertussusilimmik aalisareersimassappata, agguaasseriaatsip allanngortinneratigut aningaasatigut kingunissai inernilikannerneqarsimasutut isikkoqassapput, “*akinut sinneqartoorutissatullu piumasaqaatinut sunniuteqartunik iliuuserisat allanngortinneqanngippata.*”¹³. Tassunga atatillugu una erseqqissaatigineqassaaq:

*“Iliuutsinik allannguinerit taamaattut eqqoruminaatsorujussuupput. Iliuuserisat allanngoraangata tamanna avataasiortut aningaasaqarnerannut toqqaannanngitsumik aningaasatigut annertuumik kinguneqaateqarsinnaasarpoq. Avatasiorlutit aalisartut aalisariutinik annernik nutaanik pisiortuleruttorput, taamaammallu avataasiortut aalisartut 50/50-imik agguaassisoqarnerani, pisassat 57 procentiannik pisassaqaqarnerminnut sanilliullutik naammassisinnaasaminnik pitsaannginnerusumik atuissapput, tamannalu aningaasanik isaatitsinerannut pitsaanngitsumik sunniuteqassaaq. Tamatumalu saniatigut aalisartitseqatigiiffiit avataani pisassallit sinerissap qanittuani aalisartunut, ilaatigut naammassisakinnerusartunut, ilaatigullu aningaasalersuinissamut pitsaannginnerusunik periarfissaqartunut pisassiissutinik tunisisarnermikkut isertitanik annaasaqassapput. Tamannali paasissutissat maanna pigineqartut toqqammavigalugit eqqortumik naatsorsoruminaappoq, misissueqqissaarnermillu pisariaqartitsilluni.”*¹⁴

Agguaasseriaatsip allanngortinneqarnera taamaalilluni akissaajaatitaqanngitsoornaviannigilaq, naak aalisarneq pissusiviusut immaqa tunngavigalugit – siuliani taaneqartutut – periaatsimut siunnersuummi uani eqqunniarneqartumut assersuutingajanneqarsinnaagaluartoq.

Tassungalu atatillugu ataatsimiititaliap paasivaa, aningaasatigut sunniutissat pillugit

¹² Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisup siunersiorneqarnerani oqaatigisassai pillugit tunngavissiamit, qupp. 1.

¹³ Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisup siunersiorneqarnerani oqaatigisassai pillugit tunngavissiamit, qupp. 2.

¹⁴ Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisup siunersiorneqarnerani oqaatigisassai pillugit tunngavissiamit, qupp. 2.

naatsorsuinerit inuiaqatigiit isaannit isigalugit taamaallaat isiginiarneqarsinnaanngitsut, kisiannili agguaasseriaatsip allanngortinneqaratarnatigut peqataasut ataasiakkaat iluanaarsinnaasut annaasaqarsinnaasullu aamma akuutillugit isiginiarneqartariaqartut. Naatsorsueraaseq tamanna ajornaatsuinnaanaviannigilaq, avataasiorlutimmi umiarsuaatileqatigiit ilaqarput sinerissap qanittuani soqutigisaqartuusunik, taamaallutillu taakku pisassiissutit annertuseriarnerannik (ilaatigut) nuannaaruteqarnissaat naatsorsuutigisariaqarpoq, naak ataatsimut isigalugu pisassiissutinik qaffaaneq sinerissamut qanittumi raajarniarnermik tigussaasumik ingerlataqartunut tamanut agguaassineq soorunami ingerlanneqartussaagaluartoq.

Tamatuma saniatigut naatsorsuinerimi imaasinnaavoq sinerissamut qanittumi raajarniarnerup tamarmiusup siunissami akitsuusersorneqaleratarsinnaaneranut atatillugu kiisalu sinerissami najugallit suliffisaqartinniarneqarnerat najugaqaannarsinnaanerallu eqqarsaatigalugit aamma taakku ataqatigiissillugit isiginiarneqarsimassasut. Sinerissap qanittuani raajarniarnermi akitsuusiinikkut, tassangalu ilanngullugit pisat ilai kalaallit tunisassiorfiani suliarineqartussatut tulaassugassat nalingi, isertitassat annaaneqartut qulaani taaneqartut taarserneqarsinnaasariaqassapput. Taamatuttaaq ataatsimiititaliap akuersaarnartippaa, tulaassuisussaataitaneq aalisarnerullu sinerissap qanittuanut avataasiornermullu agguataarsimanera naalakkersuinikkut siunniussat tunngaviillu ilaasa siuarsarniarneqarnerannut sakkussaasinnaasut, ilaatigullu taamatut iliornermi aningaasarsiornerinnakkut imminut akilersinnaassuseq sipporlugu ingerlatsisoqarsinnaassanngitsaq.

Naalakkersuisut malillugit *“taamaammat annertunerusunik nalilersuisoqarsimatinnagu kingunerisassanillu naatsorsuisoqartinnagu inuiaqatigiit aningaasaqarnerat eqqarsaatigalugu agguaassisarnermi tunngaviusup allanngortinneqarnissaa inassuteqaatigineqarsinnaanngilaq”*¹⁵. Tamanna pissutigalugu siunnersuutip akuerineqarnissaa Naalakkersuisut inassutigerusunngilaat, taarsiulluguli akuersissutit piffissamik killiligaanngitsut allanngortinnissaannut (UPA 2015/19) periarfissat aningaasatigullu sunniutaasussat ilanngullugit misissuinermut maanna ingerlanneqartumut ilaatinniarneqarlutik.

Iliuuseqarneq ataatsimiititaliamit tapersiinnarneqarsinnaavoq. Tamatumani aamma Naalakkersuisut tunngavilersuutaat una innersuussutigineqarsinnaavoq:

“Raajarniarneq Kalaallit Nunaanni inuussutis-sarsiutini pingaarnersaavoq suliffissarpassuarnillu qulakkeerinnititsilluni, aalisariutini sinerissamilu tunisassiorfinni. Taamaammat akuliunnerit aalisarnerup aqqissuussaanageranik allannguisut mianersortumik pisarnissaat pingaartuuvoq, taamaalilluni aalisarnermi

¹⁵ UPA 2017/115-mik siullermeerinerimi akissuteqaat naapertorlugu

aningsaasaqarneq ajornerulissanani. Aalisarnerup qularnaatsunik atugassaqarluni pinissaa pingartuuvoq."¹⁶

Tamatumali malitsigisaanik misissueqqissaarluni itisiliinerit kiisalu sunniutaasussat pillugit naatsorsuinerit aalisarnek pillugu inatsisip allanngortinnissaanut 2017-imilu ukiakkut ataatsimiinnermi saqqummiunneqarniartut naatsorsuutigineqartumut (immaqa) ilanngunneqarniarneranik Naalakkersuisut oqariartuuteqarnerat qanoq tulluartautiginersoq qularutigissallugu ataatsimiititaliaq pissutissaqarsoraaq.

Taamaalilluni Aalisarnek pillugu inatsimmut allannguutissatut siunnersuut tusarniaanermut nalunaarnissamullu piffissaritat eqqortinniassagaanni allaqqussassaangitsumik piffissami qaninnerpaami tamanut tusarniaassutigineqartariaqassaaq. Taamaalillutik ukiakkut ataatsimiinnissamut siunnersuutit kingusinnerpaamik ull. 18. August 2017 nal. 12.00 nalunaartugineqassapput, tassungalu ataqatigiissinneqassaaq sap. ak.-nik tallimanik sioqutsilluni tusarniaaneq, tamatumanili tunngaviatigut juulip qaammataa ilanngunneqartanngilaq. Taakkulu saniatigut tusarniaanermi akissutit ilanngussuullugit suliarinerinut piffissamik atuisoqartariaqassaaq.

Tamannarpiaq pissutaalluni itisiliilluni misissueqqissaarnerit sunniutaasussallu pillugit naatsorsuinerit piffissaliinermik pilersaarummut ataqatigiissinneqassappata piaarnerpaamik saqqummiussisoqartariaqassaaq. Pilersaarummut tassunga ataqatigiissinneqassaartaq, tamanna sioqqullugu juunip aallartinnerani isumasioqatigiissitsinissaq ingerlanneqaqqaarniarloq, tassanimi aalisarnek pillugu inatsimmut allannguutaasinnaasut isummorsorfigineqarniarmata¹⁷. Tassunga atatillugu isumasioqatigiinnissaq pillugu annertunerusumik isumaliutersuutunik ataatsimiititaliaq ilisimasaqanngilaq, paatsortoqaqqunaguli oqaatigineqassaaq ataatsimiititaliap soorunami isumasioqatigiinnissamut qaaqqusissut soqutiginnilluni tigulluassammagu.

Agguaasseriaatsip allanngortinnissaa ilumut Inatsisartunit kissaatigineqarpat tamatumani aalisarnek pillugu inatsimmik maanna suliaqarnermut ingerlanneqartumut siunnersuutip uuma ilanngunnissaa minnerunngitsumik isumatusaarnerussammat ataatsimut isigalugu ataatsimiititaliap akuersaarnartippaa. Ataatsimoortumik ataqatigiissumik inatsisissaq pillugu saqqummiussinissaq aalajangersakkat kipisuikkaamik aallanngortitertarnerannit nalimmassartarnerannillu taamaalilluni orniginarnerussaaq. Tamatumanimi aalisarnerup aalaakkaasuunissaa kiisalu sinaakkutissanik aalajangersimasunik pilersitsinissaq mianerisariaqarpoq, tamakkumi tunngavigalugit aalisarnermik ingerlatsisut aningaasalersuisarnissartik pillugu aalajangiisinnaaniassammata.

¹⁶ Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisumut ataatsimiititaliap allakkatigut apeqqutaanut akissut (nr. 9) naapertorlugu (ilanngussaq 6).

¹⁷ Aningsaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisup siunersiorneqarnerani oqaatigisassai pillugit tunngavissiamit, qupp. 3.

Tamatuma malitsigisaanik ataatsimiititaliaq allannguutissatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussisaaq:

Aalisarneq pillugu inatsisissap saqqummiunneqarnissaanut atatillugu inatsisip allanngortinnerani Kalaallit Nunaata Kitaani raajartassanik TAC-p siunissami sinerissap qanittuani angallatinut aamma angallatinut avataasiortunut naligiimmik (50/50-imik) agguaanneqartalernissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Allannguutissatut siunnersuummut atatillugu ataatsimiititaliaq ima kaammattuuteqassaaq:

- agguaasseriaatsip allanngortinnera ukiunik tallimanik sioqqutsilluni ilimasaareernikkut pissasoq
- agguaasseriaatsip allanngortinneratigut peqataasussat nutaat aalisalersinnaanerannut periarfissarsiuussinissaq, tassungalu atatillugu siusinnerusukkut pisassiissutinik pigisaqartut salliutinneqartariaqarnerat
- agguaasseriaatsimik allanngortitsineq malitsigitinneqassasoq immikkut akuersissuteqartarnermik aaqqissuussineq pillugu nalilersuinermik, taamatut aaqqissuussinermi ukiumoortumik pisassiissutit avataasiortununi aalisarnermit sinerissap qanittuani aalisarnermut nuunneqarsinnaanerata tunngavigineqarmat
- agguaasseriaatsimik aaqqissuussinerup kiisalu aalisarneq pillugu inatsisip suliarineqarneranut tunngasut ingerlanneqartillugit ataatsimiititaliamik qanimut suleqateqarnissaq.

Naggataatungaattigut tamatuma saniatigut aalisarneq pillugu inatsisissap suliarineranut atatillugu aalisarnermik soqutigisallit aamma aningaasalersuisartut tamaasa akuutinnissaannut iliuseqartoqarnissaa ataatsimiititaliap kaammattuutigissavaa. Allaqqussassaannngitsumik suliniarneq inuussutissarsiortunut ilaatigut nalornisitsisussaassaaq, pissutsillu ajorluinnassappata aningaasalersuisartut tunuartitersinnaapput imaluunniit aalisarnermik ingerlatsinermit tunuavissorlutik. Taamaattumik aqutsisut sulinermit siunertaasoq imarisaasullu pillugit ammasuulluinnartariaqarput, kiisalu soqutigiinnittut aningaasalersuisartullu tigussaasumik ilaatinniarsaralugit, taamaalillutik inuussutissarsiortut siunissami aalajangersagassat pillugit akisussaaqataasutut ingerlatseqataasutullu annertunerpaamik misigisimatinneqassammata.

Tassunga atatillugu ataatsimiititaliap eqqaamallaqquaa, avataasiortunik umiarsuaatileqatigiit agguaasseriaatsip allanngortinneqaratarsinnaaneranut qanoq qisuariarnissaat siunnersuutip uuma nalornissutigineqarneranut attuumassuteqarunarmat. Tassunga atatillugu ataatsimiititaliap oqaatigerusuppa, agguaasseriaatsip allanngortinneqaratarneratigut avataasiortunik umiarsuaatileqatigiit qanoq qisuariarnissaat siunnersuut pillugu nalorninermit ataatsimut isigalugu annertunermit attuumassuteqarpassimmat. Tamanna ima paasineqassaaq,

tamatuma malitsigisaanik kingornatigut sunniutaasussat pillugit immaassinnaasoq aningaasatigut taarsiiffigineqarnissaq pillugu Namminersorlutik Oqartussat eqqartuussivimmuut tunniunnissaat umiarsuaatileqatigiinnit toqqarneqartoq. Taamaattumik ataatsimoortumik isumaqatigiissuteqarsinnaaneq iluaqutaalluarsinnaagaluarpoq – soorlu aallaqqaammut 2001-imi isumaqatigiissutigineqarsimasutut – tassuunakkummi agguaasseriaatsip allanngortinnissaa pillugu Namminersorlutik Oqartussat inuussutissarsiortullu ataatsimoorussamik siamasissumik isumaqatigiissuteqarsinnaammata.

Qulaani pineqartut tunngavigalugit annertunerusumik oqaaseqaateqarnissamut ataatsimiititaliaq pissutissaqanngilaq, UPA 2015/19-mulli ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa innersuussutiginnassallugu, tassanimi pissutsit arlallit ataatsimiititaliap isumaa malillugu akuersissutit piffissamik killiligaanngitsut pillugit misissuinerup aaqjissuunnissaanut ingerlannissaannullu isumaliutersuutit ilannguttariaqakkatut isumaqarfigisat ataatsimiititaliamit taakkartorneqareermata.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunissai

Inatsisartut Suleriaasianni § 33, imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq, aalajangiiffigisassatut siunnersuutip piviusunngortinnerani siunnersuutip tunngavilersuutitaani aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai allaaserineqarsimassasut.

Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai qulaani taaneqartut tunngavigalugit, kiisalu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisumik siunersiuisimaneq tunngavigalugu, sukumiilluinnartumik misissueqqissaartoqartinnagu aningaasatigut sunniutissat naatsorsornissaat ajornaatsuinnaanaviannngilaq. Misissueqqissaarnerup inernerana ilaatigut naatsorsuinernut tunngaviliunneqartussatut ilimagisat aallaavigisallu apeqqutaassapput, kiisalu apeqqutaassaaq avataasiortunik umiarsuaatileqatigiit agguaasseriaatsip allanngortinneqarnera pillugu eqqartuussivilersuussiniarnerusut, tamannalu Namminersorlutik Oqartussanut taarsiissussanngortitaanermik kinguneqaratarsinnaavoq.

Paasinninneq tassa imaappoq; agguaasseriaatsip allanngortinnerani pinngitsaaliissummik arsaarinninneq innersuussutigalugu qularnanngitsumik taarsiissuteqarnissamik piumasaqaateqartoqarsinnaavoq. Eqqartuussisulersornerup ilalerneqarnissaa ataatsimiititaliap soorunami eqqoriaannarsinnaavaa, naak ataatsimiititaliap paasinninnera malillugu aalajangiinnermut taamaalillunilu aningaasatigut mianerisassanut ilaatigut agguaasseriaatsip allanngortinnissaanut ilimasaarinerup sivilersuusiata isiginiarneqarnissaa tunngaviussasoq. Ima paasillugu; ilimasaarineq sivilersuutikkaanni mianerisassat annikillissapput.

Agguaasseriaatsip allanngortinnera inuiaqatigiinnut aalisarnermillu ingerlatsisunut ataasiakkaanut kinguneqassaaq. Kingunissai annertunerusinnaapput annikinnerusuinnaallutilluunniit. Ilimanarnerusorli tassaavoq kingunissai pitsaasuinnaanaviannngitsuusut. Kingunissaasa annertunerusumik tunngavilersornissaannut

ataatsimiititaliaq periarfissaqanngilaq. Taamatut naammangeqisumik tunngavissaqarluni agguaasseriaatsip allanngortinnissaanik aalajangiisoqarsinnaaneranut naalakkersuinikkut ingerlatsisut qanoq aalajangiinissaat apeqqutaassaaq.

Paatsoortoqaqqunagu oqaatigineqassaaq, ataatsimiititaliap paasinninnera malillugu ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutaata kingunerissavaa, aalisarneq pillugu inatsisissamut nutaamut saqqummiunniarneqartumut agguaasseriaatsip allanngortinnissaa ilaatinneqassasoq Naalakkersuisut peqquneqassammata, taassumalu saqqummiunneqarnerani paasisaqarnerusimaneq aallaavigalugu aalajangiinissamut tunngavissaqartariaqartoq Ataatsimiititaliap taamaalilluni paasivaa, suliffeqarfik misissueqqissaarnermik ingerlatsisoq Copenhagen Economics qinnuigineqareersimammat *“aalisarnermut inatsisip allanngortinneqarnerata inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut missingersuutinilu kinguneqaatigisinnaasaanik ataatsimut naliliisussanngorlugu suliakkerpaa, tassunga ilanngullugit kitaani raajartassat sinerissap qanittuani avataasiortunilu assigiissumik (50/50) siunissami agguarneqartalernissaat”*.¹⁸

Ataatsimiititaliap inassutai

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa allannguutissatut siunnersuut ataani allassimasoq **akuerineqassasoq**.

Aalisarneq pillugu inatsisissap saqqummiunneqarnissaanut atatillugu inatsisip allanngortinnerani Kalaallit Nunaata Kitaani raajartassanik TAC-p siunissami sinerissap qanittuani angallatinut aamma angallatinut avataasiortunut naligiimmik (50/50-imik) agguaanneqartalernissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

---

¹⁸ Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisup siunersiorneqarnerani oqaatigisassai pillugit tunngavissiamit, qupp. 3.

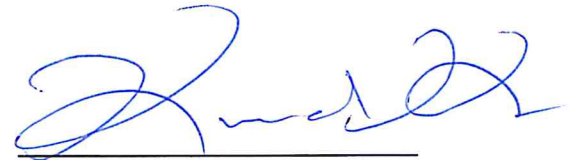
Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni Ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Hans Aronsen
Siulittaasoq

Nivi Olsen
Siulittaasup tullia

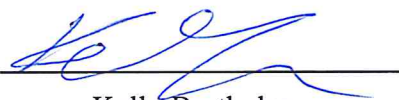
Knud Kristiansen

Nikolaj Jeremiassen

Henrik Fleischer

Kelly Berthelsen

Villy Olsvig

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq
Inatsisartut
/MAANI

Ilanngussaq 1
Bilag

Tusarniaanermi akissutinik qinnuiviginninneq – UPA2016/135

04-05-2016
Sags nr.
Akt. nr. 2685693

Asasakka ilaasortat

Aalajangiiffisassatut siunnersuummut UPA2016/135-mut tusarniaanermut akissutit
matumuuna nassiuppakka.

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apnn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Karl-Kristian Kruse

PINNGORTITALERIFFIK

GREENLAND INSTITUTE OF NATURAL RESOURCES
GRØNLANDS NATURINSTITUT

P.O.BOX 570
DK-3900 NUUK
GREENLAND

PHONE (+299) 36 12 00
FAX (+299) 36 12 12
WEB WWW.NATUR.GL

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

1 april. marts 2016
Journal nr.21.00

Paragraf 37 apeqquteqaammut tunngassuteqartoq – sinerissap qanittuani avataanilu raajarniutit akornanni raajartassiissutaasartut agguanneqartartut 50/50 tunngavigalugu agguanneqartarlernissaannut siunnersuummut tunngassuteqartoq.

Pinngortitaleriffik uumassusilerinermut tunngasutigut aallaaveqartumik ima qisuariaatissaqarpoq:

Biologit tungaanniit isigalugu raajarniat arlaata raajarniarfiusartunik sorlernik atuisarnerannut tunngassuteqartut pingaernerunngillat. Pisuussutinik uumassusilinnik nalilersuiniarnermi pingaarteqartoq tassaavoq imartat sorliit aalisarfigineqarnerat paasilluassallugu.

Sinerissamut qanittumi Qeqertarsuullu Tunuani raajaqassuseq oqimaassusinngorlugu 2007-miilli allanngoriartorsimangilaq – takuuk tabel 1 bilag 1. Sinerissap avataani (Kitaa tamakkerlugu) Qeqertarsuullu Tunuani raajaqassutsip oqimaassusinngorlugu agguataarsimanera piffissap ingerlanerani allanngorarsimavoq. Qeqertarsuup Tunuani raajat pisassarineqartut raajaqassutsip oqimaassusinngorlugu 33%-iata missinganik 2007-imiit 2015-ip tungaanut agguaqatigiissillugu oqimaassuseqarsimapput. Kisianni erseqqissaatigineqassaaq raajaqassutsip oqimaassusinngorlugu 50%-iata missaaniittut Qeqertarsuup Tunuani 2012-imi 2014-imilu nassaassaannerat misissuineritigut paasineqarmat. Tamatumunnga pissutaavoq sinerissap avataani raajaqassuseq oqimaassusinngorlugu appasissumiissimammat, Qeqertarsuulli Tunuani aalaakkaasumik inissisimasimalluni.

2008-miit 2015-imut raajat pisarineqartut tamakkerlutik 40%-iisa missaaniittut Qeqertarsuup Tunuaninngaanneersuusimapput (tabel 2 bilag 1). Sinerissap qanittuani sumerpiaq raajarniar-toqartarsimansoq misissoqqissaarneqarmat paasineqarpoq pisarineqartartut tamangajammik (89%) Qeqertarsuup Tunuani raajarniarnermi pisarineqartarsimasut (tabel 2 bilag 1).

Sinerissap qanittuani raajarniarsinnaanermut akuersissutit pingasut 75%-imik namminerisaminik tunisassiorsinnaasunut akuersissutaasut maannakkorpiaq angallatinit marlunnit pigineqarput (Steffen C aamma Polar Qaasiut). Angallatit taakku marluk aalisariaasiat avataani raajarniarnermi kilisaatit periaasiannut assingummat aalisarnerup aaqqissuunneqarnerani taakkununga ilanngunneqarsimapput.

Sinerissap qanittuani avataasiornilunilu raajarniarnermi angallatinut agguataarineq 50/50-imut allanngortinneqassappat, tassa raajarniariaaseq maannamut atuuttoq malillugu, naatsorsuutigineqarsinnaavoq Qeqertarsuup Tunuani raajarniarnermut tamanna annertunerusumik sunniteqassasoq. Ukiuni kingullerni Qeqertarsuup Tunuani raajaqassutsimit tamakkiisumit ilanngartuineq 30% ataallugu annertussuseqarsimavoq, raajaqassuserli oqimaassusinngorlugu allannguuteqangaarsimanani. Taavani peqassutsimik ilanngartuineq qaffariaateqassappat tama-

tuma taavani raajaqassutsimut sunniutigisinnaasai ilisimaneqanngillat, avataasiorlunili raajarni-
arnermi misilittakkat malillugit annertuumik ilanngartuisoqarnerani peqassutsip appariaa-
teqartarnera takuneqarsimalereerpoq.

Qulaani eqqartukkanik itisilerilluni oqaaseqaateqarnissaq pisariaqartinneqassappat saaffigin-
neqqinnissassinnut tikilluaqqusaavusi.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
AnnDorte Burmeister

Bilag 1:

**Tabel 1 - Avataani Qeq. Tunuanilu peqassutsip
agguataarsimanera (Ktons)**

Ukioq	Qeq. Tunua	Peqassuseq tarr	Qeq. Tunua
1988	39	230	17%
1989	39	226	17%
1990	39	215	18%
1991	43	150	29%
1992	41	204	20%
1993	28	231	12%
1994	34	235	14%
1995	39	191	20%
1996	44	216	21%
1997	44	178	25%
1998	52	261	20%
1999	53	261	20%
2000	73	317	23%
2001	72	327	22%
2002	86	420	20%
2003	108	598	18%
2004	81	563	14%
2005	140	552	25%
2006	111	485	23%
2007	79	357	22%
2008	51	282	18%
2009	70	278	25%
2010	99	345	29%
2011	93	261	36%
2012	92	190	49%
2013	81	234	35%
2014	93	180	52%
2015	78	284	28%
Qeq. Tunuani peqassutsip agguaqatigiissillugu			34%

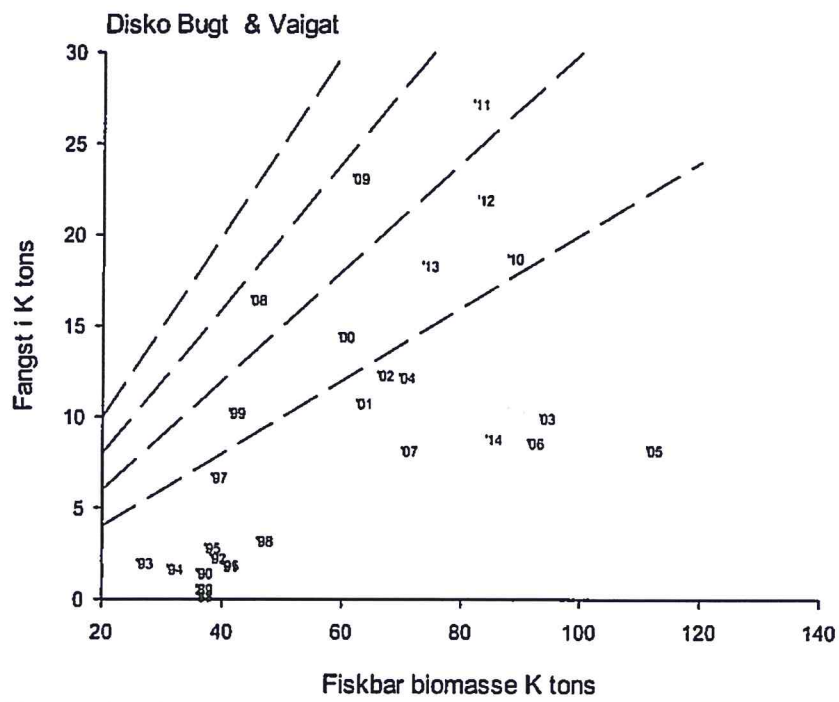

Qeqertarsuup Tunuani Nunattalu kitaata sinnerani pisaasartut agguataarsimaneq (Ktons)

Ukioq	Pisat tamakkerlugit (kt)	Qeq. Tunuani pisat tamakkerlugit	Qeq. Tunuani pisat annertussusiat (sin. qanittuani pisaasartut)	Qeq. Tunuani sin. qanitt. pisat annertussusiat
1988	53770	14348	27%	78%
1989	58021	13522	23%	62%
1990	61154	13677	22%	50%
1991	64164	15372	24%	60%
1992	70083	13752	20%	61%
1993	66796	16090	24%	57%
1994	69267	14123	20%	56%
1995	66696	12053	18%	59%
1996	62832	10051	16%	45%
1997	77332	16829	22%	50%
1998	66270	11512	17%	44%
1999	85171	19944	23%	49%
2000	92679	25029	27%	52%
2001	98508	22830	23%	51%
2002	128377	27198	21%	52%
2003	122753	30131	25%	56%
2004	135008	30674	23%	62%
2005	147456	34936	24%	59%
2006	150224	38843	26%	54%
2007	139376	36271	26%	54%
2008	151913	56318	37%	77%
2009	131077	54162	41%	89%
2010	126237	54173	43%	95%
2011	120665	60342	50%	99%
2012	112132	50290	45%	85%
2013	93636	37072	40%	85%
2014	86041	33085	38%	91%
2015	69109	30023	43%	90%

Agguaqatigiissitsineq 198 Agguaqatigiissitsineq 1988-2007:
23% 56%

Agguaqatigiissitsineq 200 Agguaqatigiissitsineq 2008-2015:
42% 89%

Figur 1. Udnyttelsesrate (%) af rejebiomassen i Disko Bugt & Vaigat 1993 til 2014.

APNN / DFFL

Att.: Emanuel Rosing
Malladr.:

Una pill.: **Tusarniummut: ...TAC-p agguanneqarnerani sinerissap qanittuani aalisartunut avataasiortunullu assigiimmik 50/50-nngortillugu...KNAPK-mit akissut**

Sineriassorlutik raajarniartartut KNAPK-p ataani ilaasortat, Inatsisartuni ilaasortap Nikolaj Jeremiassen-p Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut (qulequtaq takuuk) saqqummiutilersaagaa eqqartoreerlugu, imatut tusarniummut kattuffiup akissuteqarnissaa aalajangerpaat:

Sineriassorlutik raajarniartartut isumaqarput maannakkut avissineq 57% avataasiortunut aamma 43% sineriasortunut uumasooqassutsimut naleqqugunnaartoq. Soorlu siunnersuuteqartup oqaatigigaa raajaqassuseq tamakkiisooq (biomasse) nikikkiartorpoq.

Pinngortitaleriffiup ukiat tamaasa saqqummiuttagaani takuneqarsinnaavoq; ukiuni kingullerni aalisarfiusartut sinerissap qanittuanut nuukkiartuut, pingaartumillu Kangaatsiap avataanut minnerunngitsumillu Qeqertarsuup Tunuanut aalisarneq eqikkaakkiartorluni.

Ukiuni kingullerni malunnartumik raajartassat annertuut, soorlu aamma siunnersuuteqartoo taamak allattoq, avataaniit sineriammut nuunneqartarput, allaammi kukkuneruallaassanngilaq oqassaluni 7.000 tonsinit ikinnerunngitsut taamatut immikkut qinnutigineqarlutik nuunneqartalerlutik.

Ersiutit allat ilagaat; pisassanik nunguutsisoormi allatut ajornartumik pisassaatilinnit akikitsuunngitsumik pisassanik pisigallartarneq, imaappoq pigilivitassaannigitsunik. Tamassuma ersersippaa raajarniarnermi oqimaaqatigiinngitsumik ingerlasoqartoq. Suliffeqarfiit ilaat ullumikkut imak pisassaateqartigaat allaat namminneq aalisarsinnaanagit, uffa allat pisassaaarutiaarpallaartartut, asulumi pisassaatillit tunisinialissaapput (årskvotesalg) tunigallarlugit imaannigitsooq tunivillugit (kvoteandelssalg).

Tunnqavilersuutit amerlanerit qaqinneqarsinnaagaluit, qulaani taaneqartut naammallik, taamatut oqariarluta oqaatigissavarput Inatsisartunut ilaasortap Nikolaj Jeremiassenip aggornerup allannqortinnissaanik siunnersuutaa KNAPK-mit matumuuna tamakkiisumik taperseratsigu. Tapersiinitsinnut atatillugu oqaatigissavarput isumaqaratta siunnersuut Inatsisartunit tunuliaqutserneqassappat, taava tamanna piaartumik atuutilersittariaqartoq. Uumasuseqarnerup allannqornerata ukiut tallimat utaqqisinnaangilaa, maannakkununa allannqunissaq pisariaqartinneqartoq.

Naggataatigut oqaatigilarput avinneq 57/43 allannqortinneqassanngippat taava taarsiullugu sineriasortut nammineq nioqutissiorsinnaanerat piaarnerpaamik ammaanneqartariaqarpoq. Nammineq nioqutissiarisinnaasat pisat tamakkiisut 50 %-rissanerat imaluunniit kisisit alla eqqartorneqarsinnaavoq.

Høringssvar fra KNAPK til høringen om: ”. reje-TAC fremover fordeles ligeligt (50/50) mellem den kystnære og havgående flådekomponent”.

Kystnære rejefiskere organiseret i KNAPK vil på baggrund af møde om, medlem i Inatsisartut Nikolaj Jeremiassen's beslutningsforslag (se titlen), komme med følgende høringssvar:

Kystnære rejefiskere mener at den nuværende fordelingsnøgle med 57% til havgående og 43% til kystnære ikke længere er tidssvarende. Som forslagsstilleren også konstaterer, så sker der skift i rejens biomasse og rejens geografiske opholdssteder.

Som det kan ses i Pinngortitaleriffik's årlige præsentationer; så er tendensen den at biomassen flytter ind mod de kystnære områder, og fiskeriet centrerer sig især ud for Kangaatsiaq og ikke mindst i selve Diskobugten.

I de senere år har væsentlige kvotemængder været flyttet, som forslagsstilleren også skriver, fra den havgående komponent til at blive fisket af den kystnære flåde. Det vil nok ikke være helt ved siden og konstatere, at mængder på ikke under 7.000 tons, på den måde er blevet flyttet i de senere efter dispensationsansøgning.

En anden men nok så vigtig faktor er; at selskaber der er udgået for kvote er nødsaget til at købe kvoter i dyre domme fra selskaber med overskydende kvotebeholdning, og vel at mærke midlertidige kvoter. Dette tyder stærkt på at rejeerhvervet i dag ikke er i balance. Nogle selskaber har i dag så store kvoter, at de selv ikke magter at fiske det selv. Samtidig er der selskaber der hurtigt går ud for kvoter, og det vel at mærke i en tid, hvor selskaber med overskydende kvoter kun vil foretage årskvotesalg og ikke kvoteandelssalg. Det uheldige i det er at historien hvert år vil gentage sig.

Det er klart at man kunne tage flere eksempler op, men lad det ligge, for nuværende kan vi sige at vi fuldt ud tilslutter os medlem af Inatsisartut Nikolaj Jeremiassen's beslutningsforslag om ændring af fordelingsnøglen. I forbindelse med vor støtte skal det understreges, at vi mener at ændringen bør ske hurtigst muligt og at man ikke skal vente 5 år som ellers indikeret i forslaget. Ændringer i naturen tilsiger at ændringen straks må ske, det er nu behovet er tilstede.

Til slut vil vi kræve, såfremt fordelingen på 57/43 ikke ændres, at man i så fald giver tilladelse til egenproduktion også for den kystnære komponent. Om egenproduktion muligheden skal være på 50 % af totalfangster eller en anden størrelse kan sagtens drøftes.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat

Petrus H. Billmann
Pisortaaneq / direktør

LOGO

Sulisitsisut

Sulisitsisut

Grønlands Erhverv

Greenland Business Association

Jens Kreutzmanip Aqq 3. Post boks 73

3900 Nuuk

www.ga.gl

Tlf.. +299 32 15 00

Fax nr. +299 32 43 40

ga@ga.gl

GER: 25027248

Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Nuuk, ulloq 6. april 2016

Allakkat nr. D16-5921

Mail: apnn@nanoq.gl.

Suliassaq nr. S16-236

emanuel@nanoq.gl

**Kitaani raajartassat avataasiortunut sinerissallu qanittuanut agguaannissaanut
Inatsisartut aalajangiiffigisassaanut siunnersuut**

Nikolaj Jeremiassen, Siumut, UPA 2016-imut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassatut Inatsisartut Aalisarneq pillugu Inatsisaata allangortinneqarnissaannik siunnersuuteqarpoq imaalillugu Kalaallit Nunaata kitaani raajartassiissutip TAC-ip agguaanneqartarnera sinerissap qanittuani aalisartunut avataasiortunullu assigiimmik 50/50-ngortillugu agguaanneqartalissasoq.

Sulisitsisut (GE) siunnersuummut tassungatillugu imaattunik oqaaseqaateqarniarpoq:

**Kitaani avataasiortunut sinerisallu qanittuanut raajartassiissutitut
agguaassisarnerup tunuliaqutaa**

2002 sioqqullugu raajartassanik agguaassisarneq pisarineqartarsimasut aallaavigalugit agguaanneqartarsimapput, taamanikkut pisassiissutit sinerissap qanittuani aalisartunut 40%-it avataasiortunullu 60%-it agguaanneqartarlutik.

Taamanikkut Naalakkersuisuusut kissaatigisimavaat pisassiissutigineqartartut inatsit aqqutigalugu isertuanngitsumillu agguaanneqartarnissaat angusimavaat taamaaliornikkut piujuaannarsitsineq aalisariutaatillillu aningaasaliisinnaassusaasa naatsorsuutigineqarsinnaanissaat siunerineqarluni.

Tamanna sioqqullugu KNAPK ApK-lu isumaqatigiissutigisimavaat aalisarnermi illuatungeriinnut agguassineq 43% aamma 57 %-ilu avinneqassasoq, tamannalu Inatsisartut Inatsisaat nr. 5. 21. maj 2002-eersumi allannguutissatut aalajangiiffigineqarluni.

§ 5. imm. Imm. 3.-mi imatut allaqqasoqarpoq:

"Imm. 3. Kalaallit Nunaata Kitaani raajanut pisassiisutit agguanneqarnerani sinisissamut qanittumi aalisariutinut 43 %-it avataasiortunullu 57 % tunniunneqartassaaq."

Inatsisip nassuiaatitaani allaqqavoq "Naalakkersuisut kissaateqarput Kalaallit Nunaata Kitaani raajartassat TAC-ip agguanneqartarnerata allangortinneqassasoq KNAPK-p APK-llu ulloq 11. december 2001-imi inatsisitigut isumaqatigiissutaat tunngavigalugu."

GE-p isumaa naapertorlugu, isorineqarpoq siunertaqanngitsutulli isigineqarluni, aalisarnermi susassaqtigiit politikikkut isummernissamut tassunga akuliutsinneqanngimmata, siunnersuutigineqartup kingunerissavaa raajartassiisutit agguavigineqartarnerisa allangortinneqarnerat, 2002-imilu politikikkut isumaqatigiissutigineqartutut inatsisut tunuliaqutigineqartup atorunnaarsinneqarnera.

Siunnersuummut tunngavilersuutinut oqaaseqaatit

- Raajaqassutsit agguarnerat: Raajaqassuseq ukiut ingerlaneranni allangortarnikuuvoq, minnerunngitsumik Kitaani. Raajaqassutsip ukiumiit ukiumut allangortarnerinnaat tunngavigalugu pisassiisutit allangortitsinissaanut tunuliaqutigissallugu siunertaqanngilaq. 2016-imut pisassiisutinut siunnersuineq qiviaraanni, uumassusilinnut peqassuseq 2015-imut naleqqiullugu annertunerulluinnarpoq. Uaguttaa isumaqanngilagut raajaqassuseq sinerissap qanittuani allangorneq ajortoq, taamatut isumaqarnissamut akerliuvugut. Saqqummiunneqartut GE-mit

ilisarinnangilagut, uanilu siunnersuisarnerit naliliisarnerillu allat innersuussutigerusuppagut.

- Kikkulluunniit nalunngisaat politikikkut tunuliaqutigineqartarpoq. GE isumaqarpoq taamatut periuseqartarneq tunngavigineqarsinnaangitsoq. Kalaallit Nunaanni raajartassiisarneq MSC-mik sukannersumik meqqiliisarneq tunngavigalugu aqunneqarpoq, aqutsinissamut pilersaarutit aalisarnerup iluani sussaqtartut, aalisarnermi illuatungeriit, Pinngortitaleriffik aqutsiveqarfiillu suleqatiginerisigut pilersinneqarnikuupput. Aqutsinissamut pilersaarut arlaannulluunniit attuumassuseqangitsunit MSC-ip ataaniittumit akuerineqarnikuuvoq, aalisariaaserlu taamaattoq piujuaannartitsinissamut siunertaqtartut oqaatigineqarsinnaavoq. Tunngavilersuiniarnerli siunertamut aalajangersimasumut sanaajusutut isikkoqarpoq, taamaalillunilu piviusorsiorpalunnani.
- Oqartoqarnera avataasiortunngooq pisassatik nungussinaneq ajorpaat, tamanna ilumuunngilaq. Aalisarneq assigeeqqissaarneq ajorpoq, taamaalillunilu tamatigut allanngortarpoq uumassusillit allanngortarput sila allanngortarpoq, angallatit amuutsivimmiittariaqartarput il il. uanilu aalisarnermut sunniuteqartartut ilaannaminngui taaneqarput.

Pisortanut aningaasaqarnikkut aqutsinissamullu kingunissai

Aningaasaqarnermut qanoq kinguneqarnissaanut taakkartorneqarsimasut amigaateqarput, agguariaatsip tunngavigineqartup allanngortinneqarnissaa pinngitsoorani pisortat aningaasaqarneranut sunniuteqartussaavoq, soorlu piginneqatigiiffiit akileraaruteqarnerannut, raajanut akiliuteqarnermut, suliffiillu akileraaruteqarnerannut.

Politikkikkut aalajangiisarnerit aningaasaqarnikkut kinguneqartussaasut pinngitsooratik naatsorsuutinik ilaqartussaapput, tamannali siunnersuuteqartumit isumagineqarsimangilaq.

LOGO

Sulisitsisut

Sulisitsisut

Grønlands Erhverv

Greenland Business Association

Jens Kreutzmanip Aqq 3. Post boks 73

3900 Nuuk

www.ga.gl

Tlf. +299 32 15 00

Fax nr. +299 32 43 40

ga@ga.gl

GER: 25027248

Akisussaaffimmik qimarratiginninneruvoq tamatuma qanoq ittunik kinguneqarumaarnera taaneqanngimmat. Uani ukiumut 40 – 50 mio. kr.-inik amerlassusillit eqqartorneqarput, paasissutissiissutigissallugit pingaaruteqarluinnartut.

Aningasaqarnikkut aqutsinissamut inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut kingunissai

Inuussutissarsiorluni suliffeqarfinnut aningaasaqarnikkut qanoq kinguneqassanersoq nassuiaatigineqanngilaq. Sulilu ajorneruvoq iluaqutissartat ersarinnerusumik nassuiaatigineqanngitsut kisiisa taakkartorneqarmata. Aalisarnerup iluani pissutsit ilaannakortumik eqqartuiffigineqarnerat pissutigalugu illuinnaasiortumik saqqummiisoqarpoq, tamanna tulluannigilaq, illuatungaanna sammineqarsimavoq illuatungaatali aappa pineqanngilaq.

Agguaariaatsip allanngortinneqarnerata una kingunerissagaa ilimagineqarsinnavoq aalisarnermik suliallit eqqornerlunneqartutut misigisut taarsiivigineqarnissaminnik piunasaqarnerat, tassami avataasiorlutik raajarniartartunut annertooujussuarmik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaavoq.

Taamaattumillu pinngitsaalilluni piginnikkuunnaarsitsinermut aqutsunissamullu ajornartorsiutit ilanngullugit saqqummiunneqartariaqarput, annertooujussuarmik ilaatinneqartariaqarput uani politikkuut aalajangiisartut, ilimagineqarsinnaavoq taarsiiffigineqarnissaminnut piunasaqaatit milliard-ikkuutaat nunatta karsianut nassiunneqassasut, eqqartuusivikkut suliassat sivisuumik ingerlanneqartussat periaannaasutut isigisariaqarput, tamakkuli siunnersuummi taaneqanngillalluunniit. Tamanna isornarluinnarpoq kingunerisassat pitsaanngitsut pinngitsoorani Inatsisartunut saqqummiunneqartussaagaluartut saqqummiunneqanngimmata, tamakkumi raajarniarnerup iluani pisassiissutit pigisat nioqqutigineqarsinnaasut agguaavigineqartarnerisa allanngortitsineqarnerannik kinguneqassaaq.

LOGO

Sulisitsisut

Sulisitsisut

Grønlands Erhverv

Greenland Business Association

Jens Kreutzmanip Aqq 3. Post boks 73

3900 Nuuk

www.ga.gl

Tlf.. +299 32 15 00

Fax nr. +299 32 43 40

ga@ga.gl

GER: 25027248

Taamaatumik GE-ip raajanut qaleralinnullu piffissaa killilerlugu pisassiissutit pillugit nassuaat (redegørelse) tusarniaaffigineqarmat tassunga akissutigineqarsimasut innersuussutigissavai, aammalu ataatsimiititaliap arlaannaanulluunniit attuumassuteqanngitsup nalunaarusiaa "Pisassiissutit nioqquitasut raajarniarnerullu allatigut aqunneqarsinnaanerat" (Uvildigt udvalg vedørende "Omsættelige kvoter og andre metoder til regulering af rejefiskeriet")

Naggataatigut aamma oqaatigisariaqarpoq siunnersuut aalajangiiffigineqartussaq aalisarnej pillugu inatsisissatut suliassamut pisuussutillu ernialersornerannut suliassat naalakkersuisunit aallartinneqarsimasunut naapertuutinngimmata.

Taamatut oqaaseqaatilerlugu siunnersuut tunuartinneqarnissaa imaluunniit akuerineqannginnissaa kissaatigineqarpoq.

Inussuarnersumik inuulluaqqusillunga

Sinnerlugu

Bent Sørensen

Siunnersorti

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik

Finansdepartementet

Uunga:

APNN

Att.: Julius Peedah

UPA 2016/135-p tusarniutigineqarnerani akissuteqaat

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup immikkoortumut qulaaniittumut akissuteqaatip tusarniutigineqarnera tiguua, akissuteqaammullu missingiussami immikkoortut pingaarnertit oqaaseqaateqarfiginissaat toqqarlugu. Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik aallaaviusumik isumaqarpoq immikkoortup akuerineqarnissaa INASSUTEQAATIGINEQASSANNGITSOQ. Aamma tusarniaaerimut akissuteqaammi uani naggasiullugu oqaaseqaatit takukkit.

Akissuteqaammit immikkoortoq:

”Uppersarsinnaavara avataasiorluni aalisarnermi pisassiissutit ilaat aalisariutit immikkoortuanni tassa aalisariutaatileqatigiiffiit tamakkerlugit pisarinikuunngikkaat. Avataasiorluni aalisarnermi aalisariutaatileqatigiiffiit tassunga taarsiullugu avataasiorluni aalisartunut pisassiissutit ilaat sinerissap qanittuanut nuunneqarnissaannik qinnuteqaateqartarnikuupput.”

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup oqaaseqaatai:

Aalisariutaatileqatigiiffiit tunisassiorfinnik pigisaqartut nuussinikuupput, taamaalilluni raajanik pisassiissutit avataasiorluni raajarniarnermi namminneq aalisariutiminniit sinerissap qanittuani raajarniarnermi namminneq aalisariutiminnut nuunikuuat. Tamassumunnga pissutaavoq raajat nunami tunisassiorfinnut tunisaat akitsuuteqannginnerat, tassungalu peqatigitillugu raajat uutat qalipaajakkat akiisa maannakkut qaffasinnerat. Tamaammat avataasiortunik sinerissallu qanittuani aalisariutaateqarnissa kiisalu imminnut tulaassinnaasaminnut tunisassiorfeqarnissaq taakkununnga immiut akilersinnaavoq, taamaalillutillu akitsuutit sipaarutigisinnaallugit kiisalu kilisaatini avataasiortuni akissarsiat qaffasissusiat appartissinnaallugu.

Akissuteqaammi immikkoortoq:

”Taamaammat inerniliusaaq tassaassaaq, aalisarnermik inuussutissarsiteqartut ukiuni arfineq pingasuni kingullerni raajarniarnermi pissutsinut naleqqussarsimasut, aalisarnermilu periuseq nammineq qinersimallugu, tassani pisassiissutit aalisariutit immikkoortuini marlunni taakkunani assigiimmik agguarneqarlutik. Taamaalillunga isumaqarpunga allannguutissatut siunnersuutigineqartoq avataasiorluni aalisarnermut malunnaatilimmik kinguneqarani ingerlanneqarsinnaasoq.”

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup oqaaseqaataa:

Aalisakkat assigiinngitsut tamaasa akitsuuserneqarnissaat suliniutigineqarpoq. Aamma sinerissap qanittuani raajarniarnermi. Tamanna atuutilersinneqarpat taamatut periuseqarnerup unitsinneqarnissaa ilimagineqarpoq. 2016-imi pisassiissutit avataasiorlutik aalisartunut 57 %-imik sinerissallu qanittuani

aalisartunut 43 %-imik agguanneqarnissaat naatsorsuutigaanni aalisariutillu tunisassiorsinnaanermut akuersissutitik atorlugit imminnut pisassiissutigineqartut tunisassiarippatigit nunamilu tunisassiorfinnut tulaanneqartussaataasut tulaanneqarpata, ilimagineqarpoq inuiaqatigiinnut sunniutai ukuussasut:

50/50-imik agguarneranni sunniutai tamarmiusut:

Avammut tunisinermi nalingi	-65.078.299
Akilerarutit A-t	-10.7415.729
Kommunit	-8.246.722
Nunap karsia	-2.499.007
Ukiumut suliffiit	8

Akissuteqaammi immikkoortoq:

“Taamatut oqaaseqarlunga agguassinermi tunngavik ukiunik tallimanik siumut nalunaaruteqareernikkut allangortinneqassappat aalajangiinissamut siunnersuut Naalakkersuisut taperserpaat”

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaataa:

Allanguutit atuutilersinneqassappata avataasiorluni aalisarnermi aalisariutaatileqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussat eqqartuussivimmi suliasanngortissagaat ilimagisariaqarpoq. Eqqartuussivimmi suliaq taamaattoq qanoq qanoq inerineqassanersoq Namminersorlutillu Oqartussanut aningaasatigit qanoq kinguneqassanersoq oqaatigiuminaappoq. Aamma raajanik pisassiissutit piginnittuunermit illersorneqartut ukiunik tallimanik siumut nalunaaruteqarluni utertinneqarsinnaanerat nalorninartorujussuuvoq.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup naggasiullugu oqaaseqaatai:

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq inerniliinerit allaqqasut tamakkiisuunngitsut kiisalu siunnersuut akuerineqarpat Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut aningaasaqarnikkut annertuunik ajortunik kinguneqarsinnaasoq. Taamaamma AN-ip sakkortuumik inassuteqaatigissavaa aalajangiinissamut siunnersuutip akuerineqarnissaa inassuteqaatigineqassanngitsoq.

Uani aningaasatigit kingunissai pineqarput hundrede millioninik arlalinnik amerlassuseqarsinnaasut, tamannalu aningaasanut inatsimmut tunngatillugu sutigulluunniit sillimaffigineqarnikuunngillat. Ilaatigut Namminersorlutik Oqartussat eqqartuussivinni suliasanngortinneqarsinnaanerat tassanilu ajorsariataarsinnaanerat innersuussutigalugu. Aalajangigassatut siunnersuutip akuerineqarnissaa inassuteqaatigitinnagu avataasiorluni sinerissallu qanittuani raajanik pisassiissutit agguarnerisa allangortinnerani sunniutissaasa itisiliilluni nalilersorneqarnissai pisariaqarpoq. Tamanna taamaalilluni akissuteqaammi inerniliunneqartariaqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Kunuk Olsen

Til: Julius Peedah (JUPE@nanog.gl)
Fra: Julius Peedah (JUPE@nanog.gl)
Titel: VS: Høring vedr FM 2016 pkt. 135
Sendt: 02-05-2016 09:32:09
Bilag: Svamotat FM 2016 135 Da(F2#9306252#3#9225650#6).docx; pkt135 fm2016 bf33 kalaallit nunaata kitaani raajartassat niye siumut dk.pdf;

Med venlig hilsen, Desiré Larsen

Julius Peedah
Tilrettelægt/Chief Officer

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug/Ministry Of Fisheries, Hunting and Agriculture

GOVERNMENT OF GREENLAND

Direkt +299 345325
Telefax +299 324704
E-mail jupe@gh.gl
Web www.nanog.gl

Fra: Lars Balslev [mailto:laba@nanog.gl]
Sendt: 13. april 2016 14:50
Til: Julius Peedah
Emne: Vs: Høring vedr FM 2016 pkt. 135 (Nanoq - ID nr.: 2550703)

Kære Julius,

Formandens Departement har modtaget høring vedrørende svarnotat til pkt. 135, FM 2016 om Fiskerilov

På vegne Formandens Departement besvares høringen hermed.

Vi har ingen bemærkninger.

Inussiarnersumik Inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen
Best regards

Lars Balslev
Mobil +299 52 27 77

Til: Lars Balslev (laba@nanog.gl)
Fra: Officiel post til GOVSEC (GOVSEC@nanog.gl)
Titel: Vs: Høring vedr FM 2016 pkt. 135
Sendt: 13-04-2016 08:39:37

Til: Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug (apnn@nanog.gl), Formandens Departement (govsec@nanog.gl), Finansdepartementet (ged@nanog.gl)
Fra: Julius Peedah (JUPE@nanog.gl)
Titel: Høring vedr FM 2016 pkt. 135
Sendt: 12-04-2016 13:49:07

Til rette vedkommende,

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug fremsender hermed et svarnotat vedrørende FM2016 pkt.135 i høring. Høringsfrist er onsdag den 14. april kl. 11:00. Vi beklager den korte høringsfrist, som skyldes en deadline vi er nødt til at overholde.

Inussiamersumik Inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen
Best regards

Julius Peedah
Jurist
Legal officer

UUNUUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Juridisk Afdeling - Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug
Legal Department - Ministry of Fisheries, Hunting and Agriculture

P.O. Box xx . 3900 Nuuk
Oq./Tel.: +299 34 53 25

JUPE@nanuq.gl
www.naalakkersuisut.gl

**Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu
Naalakkersuisoq Aqqaluaq B Egede
/MAANI**

Ulloq: 24. maj 2017

J.nr.: 01.36.01.03-00073

Siunersiunissamut aggersaaneq

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinerimullu ataatsimiititaliamit tallimanngornermi 26. maj. 2017 nal 17.00 (Ataatsimiittarfik 2-mi) siunersiorneqarnissamt matumuuna aggersarpaa.

Pineqartoq tassaavoq aalisarneq pillugu inatsisip allanngortinnissaanut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik siunnersuut (UPA 2017/115), taamaalilluni Kitaani raajartassanut TAC sianeriassortunut avataasiortunullu siunissami naligiimmik avinneqartalissallutik (50/50-imik aaqqissuussineq), siunersiunerlu ataatsimiititaliap suliaqarnerani atugassaavoq.

Siunnersuut allanngortinnagu saqqummiunneqartoq siunnersuuteqartumit 2016-imi upernaakkut ataatsimiinnermi (UPA 2016/135-mi) saqqummiunneqaqqaarpoq. Siunnersuut taamani siullermeerneqarpoq, kingornatigulli tunuartinneqarluni. Tassunga atatillugu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik siunnersuummut tusarniaanermit akissuteqarpoq (tapiliunneqarpoq).

Ataatsimiititaliaq uku pillugit apeqquteqarusuppoq:

1. Agguaasseriaaseq allanngortinneqarpat, taamaalillunilu raajanut TAC siunissami sineriassortunut avataasiortunullu naligiimmik agguarneqartalerpat, tamatuma aningaasatigut kingunissai Naalakkersuisunit nalileqquneqarput.
2. Raajanik pisat ilaasa Kalaallit Nunaanni tunisassiorfinni suliassatut tulaanneqartartut ilai Naalakkersuisunit akitsuuserniarneqarnersut, taamaattoqassappallu qaqugu, Naalakkersuisunit paasissutissiussutigeqquneqarpoq.
3. 50/50-imik agguataarinermi ataatsimut sunniutaasussat pillugit naatsorsuinermi avataasiortut piffissami 2008-2016 ukiumut agguaqatigiussillugu sineriassorluni

aalisarnermut 7.085 tonsinik nuussimasimanagerat¹ eqqortuutitsinissaq pissutigalugu ilannguttariaqannginnersut Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq.

Siunersiuinerup nalaani Aalisarnermut ataatsimiititaliami ilaasortat apeqquteqarsinnaanerata naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Apeqqutit siuliani allassimasut pillugit allakkiamik kalaallisut danskisullu ataatsimiititaliap siunersiuinerup kingorna tigusaqarnissani ataatsimiititaliap kissaatigaa. Allakkiap kingusinnerpaamik ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik apersuinerata kinguinngua uunga nassiuuneqarnissaa qinnutigineqarpoq: gimsing@ina.gl. Allakkiaq ataatsimiititaliap Naalakkersuisup siunersiorneqarnissaanut nassarneqarpat atorneqarpallu taassuma nuutinnera ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik siuneriunerata aallartinnerani ataatsimiititaliap oqalutnaanun tunniuteqquneqarpoq.

Qujareerlunga.

Inussiarnersumik

Hans Aronsen

Ataatsimiititaliami siulittaasoq

---

¹ UPA 2017/115-imik siullermeerinermi Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisup akissuteqaataa naapertorlugu.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik

Finansdepartementet

Uunga:

APNN

Att.: Julius Peedah

UPA 2016/135-p tusarniutigineqarnerani akissuteqaat

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup immikkoortumut qulaaniittumut akissuteqaatip tusarniutigineqarnera tiguaa, akissuteqaammullu missingiussami immikkoortut pingaarnerit oqaaseqaateqarfiginissaat toqqarlugu. Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik aallaaviusumik isumaqarpoq immikkoortup akuerineqarnissaa INASSUTEQAATIGINEQASSANNGITSOQ. Aamma tusarniaanermut akissuteqaammi uani naggasiullugu oqaaseqaatit takukkit.

Akissuteqaammit immikkoortoq:

”Uppersarsinnaavara avataasiortuni aalisarnermi pisassiissutit ilaat aalisariutit immikkoortuanni tassa aalisariutaatileqatigiiffiit tamakkerlugit pisarinikuunngikkaat. Avataasiortuni aalisarnermi aalisariutaatileqatigiiffiit tassunga taarsiullugu avataasiortuni aalisartunut pisassiissutit ilaat sinerissap qanittuanut nuunneqarnissaannik qinnuteqaateqartarnikuupput.”

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup oqaaseqaatai:

Aalisariutaatileqatigiiffiit tunisassiorfinnik pigisaqartut nuussinikuupput, taamaalilluni raajanik pisassiissutit avataasiortuni raajarniarnermi namminneq aalisariutiminniit sinerissap qanittuani raajarniarnermi namminneq aalisariutiminnut nuunikuuat. Tamassumunnga pissutaavoq raajat nunami tunisassiorfinnut tunisaat akitsuuteqannginnerat, tassungalu peqatigitillugu raajat uutat qalipaajakkat akiisa maannakkut qaffasinnerat. Tamaammat avataasiortunik sinerissallu qanittuani aalisariutaateqarnissa kiisalu imminnut tulaassinnaasaminnut tunisassiorfeqarnissaq taakkununnga imminut akilersinnaavoq, taamaalillutillu akitsuutit sipaarutigisinnaallugit kiisalu kilisaatini avataasiortuni akissarsiat qaffasissusiat appartissinnaallugu.

Akissuteqaammi immikkoortoq:

”Taamaammat inerniliusaaq tassaassaaq, aalisarnermik inuussutissarsiteqartut ukiuni arfineq pingasuni kingullerni raajarniarnermi pissutsinut naleqqussarsimasut, aalisarnermilu periuseq nammineq qinersimallugu, tassani pisassiissutit aalisariutit immikkoortuini marlunni taakkunani assigiimmik agguarneqarlutik. Taamaalillunga isumaqarpunga allannguutissatut siunnersuutigineqartoq avataasiortuni aalisarnermut malunnaatilimmik kinguneqarani ingerlanneqarsinnaasoq.”

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup oqaaseqaatai:

Aalisakkat assigiinngitsut tamaasa akitsuuserneqarnissaat suliniutigineqarpoq. Aamma sinerissap qanittuani raajarniarnermi. Tamanna atuutilersinneqarpat taamatut periuseqarnerup unitsinneqarnissaa ilimagineqarpoq. 2016-imi pisassiissutit avataasiortutik aalisartunut 57 %-imik sinerissallu qanittuani

aalisartunut 43 %-imik agguanneqarnissaat naatsorsuutigaanni aalisariutillu tunisassiorsinnaanermut akuersissutitik atorlugit imminnut pisassiissutigineqartut tunisassiarippatigit nunamilu tunisassiorfinnut tulaanneqartussaataitasut tulaanneqarpata, ilimagineqarpoq inuiaqatigiinnut sunniutai ukuussasut:

50/50-imik agguarneranni sunniutai tamarmiusut:

Avammut tunisinermi nalingi	-65.078.299
Akileraarutit A-t	-10.7415.729
Kommunit	-8.246.722
Nunap karsia	-2.499.007
Ukiunut suliffiit	8

Akissuteqaammi immikkoortoq:

“Taamatut oqaaseqarlunga agguassinermi tunngavik ukiunik tallimanik siumut nalunaaruteqareernikkut allanngortinneqassappat aalajangiinissamut siunnersuut Naalakkersuisut taperserpaat”

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaataa:

Allannguutit atuutilersinneqassappata avataasiorluni aalisarnermi aalisariutaatileqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussat eqqartuussivimmi suliassanngortissagaat ilimagisariaqarpoq. Eqqartuussivimmi suliaq taamaattoq qanoq qanoq inerneqassanersoq Namminersorlutillu Oqartussanut aningaasatigit qanoq kinguneqassanersoq oqaatigiuminaappoq. Aamma raajanik pisassiissutit piginnittuunermi illersorneqartut ukiunik tallimanik siumut nalunaaruteqarluni utertinneqarsinnaanerat nalorninartorujussuvoq.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup naggasiullugu oqaaseqaatai:

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq inerniliinerit allaqqasut tamakkiisuunngitsut kiisalu siunnersuut akuerineqarpat Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut aningaasaqarnikkut annertuunik ajortunik kinguneqarsinnaasoq. Taamaamma AN-ip sakkortuumik inassuteqaatigissavaa aalajangiinissamut siunnersuutip akuerineqarnissaa inassuteqaatigineqassanngitsaq.

Uani aningaasatigit kingunissai pineqarput hundrede millioninik arlalinnik amerlassuseqarsinnaasut, tamannalu aningaasanut inatsimmut tunngatillugu sutigulluunniit sillimaffigineqarnikuunngillat. Ilaatigit Namminersorlutik Oqartussat eqqartuussivinni suliassanngortinneqarsinnaanerat tassani ajorsariataarsinnaanerat innersuussutigalugu. Aalajangigassatut siunnersuutip akuerineqarnissaa inassuteqaatigittinnagu avataasiorluni sinerissallu qanittuani raajanik pisassiissutit agguarnerisa allanngortinnerani sunniutissaasa itisiliilluni nalilersorneqarnissai pisariaqarpoq. Tamanna taamaalilluni akissuteqaammi inerniliunneqartariaqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Kunuk Olsen

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq

Ilanngussaq 3
Bilag

Immikkoortoq UPA2017/115 pillugu isumasioqatigiinnermi oqaatigisassat (raajanut TAC-p agguanneqarnerata allanngortinnera)

1) Agguaasseriaaseq allanngortinneqarpat, taamaalillunilu raajanut TAC siunissami sineriassortunut avataasiortunullu naligiimmik agguarneqartalerpat, tamatuma aningaasatigut kingunissai Naalakkersuisunit nalileqquneqarput.

26-05-2017
Sags nr. 2017-11493
Akt-id.5469732
P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Akissut:

Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermillu Ataatsimiititaliap apeqqummut uunga ilanngussatut 2016-imi upernaakkut tusarniaanermi akissut ilannguppaa, tassani nunatta kitaani raajanut TAC-p agguarneqarnerata allanngortinneqarnissaanik siunnersuut una aamma suliarineqarpoq. 2016-imi siunnersuutaaqqaartumut aningaasatigut kinguneqaatissanik naatsorsuineq taamaallaat missingersuummik tuaviussamik, nalunaaquttap akunnialuinnaannik piffissaliilluni suliamik toqqammaveqarpoq. TAC-milli agguaasseriaatsip allanngortinneratigut aningaasatigut kinguneqaatinik naatsorsuineq, toqqammavissatut atukkat apeqqutaatillugit nikerarsinnaasorujussuuvoq.

Agguaasseriaatsip 50/50-imut allanngortinnginnerani avataasiortutik aalisartut TAC-p 57 procentianik pisaqartartunut toqqammaveqarluni misissueqqissaarneq, 50 procentiinnannermik avataasiortut pisaqartarsimasinnaanerannut sanilliullugu annertuumik kinguneqassaaq. Taamattaq misissueqqissaarnerup inerneru akit suut naatsorsuutini toqqammaviunerannik annertuumik apeqquusiititsippat, tassunga ilanngullugit tunisassiorfinni naamassinissinnaanermmut qanoq atorluaatigineq kiisalu tunisassiorfiit akornanni unammillernermi pissutsit. Pissutsilli allat amerlasuut aamma taaneqarsinnaagaluarput.

Tamanna paasiuminarsarlugu takorluukkatigut marlutigut ersersinneqarsinnaavoq.

Takorluuqaq I

Aallaavittut inatsisitigut aalajangersakkat aallaavigalugit naatsorsuineq toqqammavilerneqarpat, tassa avataasiortut 57 procentinik pisassaqlutik sinerissallu qanittuani aalisartut 43 procentinik pisassaqlutik, agguaasseriaaserlu 50/50-imut allanngortinneqarpat, kinguneqaatissatut ilimagisat 2015-imi akit aallaavigalugit ima isikkoqassapput:

<i>Mio.kr.¹</i>	<i>Sunniutit</i>
<i>Nunap tunisassiaasa ataatsimut nalingi BNP</i>	<i>-29,1</i>
<i>Avammut tunisat nalingi</i>	<i>-16,7</i>
<i>Akissarsiat</i>	<i>-18,9</i>
<i>Sinneqartoorutit</i>	<i>-10,2</i>
<i>Pisortat isertitaat</i>	<i>-28,2</i>
<i>Akileraarutit A-t</i>	<i>-8,1</i>
<i>Suliffeqarfiit akileraarutaat</i>	<i>-3,2</i>
<i>Raajanut akitsuut</i>	<i>-16,8</i>

Takorluuqaq II

Akerlianik agguaasseriaatsip 50/50-imut allanngortinnissaa sioqqullugu avataasiortut sinerissallu qanittuani aalisartut tamarmik 50 procentinik aalisartut tunngavissaatikkaanni, aningaasatigut kinguneqaatit nammassineqareersimassapput, akinut sinneqartoorutissatullu piumasqaatinut sunniuteqartunik iliuuserisat allanngortinneqanngippata. Iliuutsinik allannguinerit taamaattut eqqoruminaatsorujussuupput. Iliuuserisat allanngoraangata tamanna avataasiortut aningaasaqarnerannut toqqaannangitsumik aningaasatigut annertuumik kinguneqaateqarsinnaasarpog. Avatasiorlutit aalisartut aalisariutinik annernik nutaanik pisiortulerutorput, taamaammallu avataasiortut aalisartut 50/50-imik agguaassisoqarnerani, pisassat 57 procentiannik pisassaqarnerminnut sanilliullutik naammassisinnaasaminnik pitsaannginnerusumik atuisapput, tamannalu aningaasanik isaatitsinerannut pitsaanngitsumik sunniuteqassaaq. Tamatumalu saniatigut aalisartitseqatigiiffiit avataani pisassallit sinerissap qanittuani aalisartunut, ilaatigut naammassisakinnerusartunut, ilaatigullu aningaasalersuinissamut pitsaannginnerusunik periarfissaqartunut pisassiissutinik tunisisarnermikkut isertitanik annaasaqassapput. Tamannali paasissutissat maanna pigineqartut toqqammavigalugit eqqortumik naatsorsoruminaappog, misissueqqissaarnermillu pisariaqartitsilluni.

Takorluukkat taakku marluk assigiinngissutaasa, misissueqqissaarnerni toqqammavissat qanoq inernermet pingaaruteqartiginera takutippaa.

¹ 2016-imi tusarniaanermut akissummi naatsorsukkat kisitsisinik paasissutissanik pisoqaanerusunik tamakkiinnginnerusunillu toqqammaveqarput, taamaammallu takussutisiami tassani naatsorsukkat siorna naatsorsukkanut nikingasinnaapput.

Takorluukkami siullermi pisortat isertitaat 28,2 mio kr-inik appariaateqarput, aappaanilu isertitakinnerusoqalissalluni, tamannali paasisutissat maanna pigineqartut toqqammavigalugit naatsorsoruminaappoq.

Tassungalu atatillugu siunnersuutip inuiaqatigiinnut tamarmiusunut aalisarnermillu inuussutissarsiortunut ataasiakkaanut aningaasatigut kinguneqaateqarsinnaanera eqqummaariffigissallugu pingaartueqarpoq. Illuatungeriinnut tamanut kinguneqaatissat ilisimaarinissat pingaaruteqarpoq.

Agguaasseriaatsip allanngortinneqarneratigut aalisariutit aningaasaqarnerisa misissoqqissaarneranni toqqammaviit sorliilluunniit atoraluaraanni, aalajangiiffigisassatut siunnersuut manna eqqartuussivinni nalilersorneqareeruni pigisanik arsaarinninnertut isigineqassanersoq apeqqutaavoq. Siunnersuut taamaalilluni piffissap sivikitsup ingerlanerani aningaasanik annertuumik agguaasseqqinnermik kinguneqassaaq. Taamaammallu suliap ingerlanneqarsinnaaneranik aarlerinaateqartoq naliliutigineqarpoq.

Piffissaliunneqartup sivitsoraluttuinnarnerata nassatarisaanik suliasanngortinneqarsinnaanermut aarlerinaat, taamaalillunilu aamma aningaasaqarnikkut aarlerinaat soorunami annikilliartortarpoq. Tamanna ingammik annertuumik aningaasaliisoqartillugu ingammik atuuttarpoq, tamannalumi raajarniarnermi atuuppoq, tamaanimi ukiut qulit 15-illu ingerlaneranni nalikilliliineq ingerlanneqartartoq missingerneqarpoq.

Qanorluunniillu pisoqaraluartillugu immikkoortumi patajaatsumik aalajangernissamik toqqammavissaqartoqaqqullugu annertuumik sukumiisumillu aningaasatigut misissoqqissaarnissaa pisariaqassaaq, taannalu suliarilluakkanik, piviusorsiortumik toqqammaveqarlunilu kiisalu qanoq sivistutigisumik siumut ilisimatitsinissap pisinnaaneranik pissaneralu imaqassaaq.

Qanorluunniillu pisoqassagaluarpat aalisarnermik inuussutissarsiortut taarsiiffigineqarnissamik piumasaqarnissaat ilimanartutut isigineqartariaqarpoq. Inatsisitigut allannguinnikkut agguaasseriaaseq allanngortinneqarpat, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfiup taarsiiffigineqarnissamik piumasaqaateqarsinnaanermut aarlerinaammut naliliinermik suliaqanngilaq. Naliliineq taamaattoq inatsisitigut immikkut ilisimasalinnit suliarineqassaaq; Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfimmiunngitsoq.

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfiup suliffeqarfik misissueqqissaarnermik ingerlatsisoq Copenhagen Economics aalisarnermut inatsisip allanngortinneqarnerata inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut missingersuutinilu kinguneqaatigisinnaasaanik ataatsimut naliliisussanngorlugu suliaqarpoq, tassunga ilanngullugit kitaani raajartassat sinerissap qanittuani avataasiortunilu assigiissumik (50/50) siunissami agguarneqartalernissaat.

Misissueqqissaarneq suli naammassineqanngilaq, taamaammallu misissueqqissaarnermi inerniliukkumaagassat pillugit massakkut oqaaseqarnissaq siusippallaarpoq.

Naalackersuisut juni 2017-ip aallartinnerani aalisarnermut inatsimmi allannguutitut siunnersuutaasinnaasut pillugit isumasioqatigiissitissaaq, tassanilu siuliani taaneqartut aningaasaqarnikkut inatsisitigullu misissueqqissaarnerit inernerigallagaat Naalackersuisut aalisarnermik inatsimmut nutaamut siunnersuummik saqqummiussinissamut isumaliuteqarneranut atugassatut saqqummiunneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. tamannalu UKA 2017-imi pissasoq ilimagineqarsinnaavoq.

2) Raajanik pisat ilaasa Kalaallit Nunaanni tunisassiorfinni suliaqarpoq tulaanneqartartut ilai Naalackersuisunit akitsuuserniarneqarnerisut, taamaattoqassappallu qaqugu, Naalackersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq.

Akissut:

Naalackersuisut apeqqut tamanna suli isummerfiginngilaat, taamaammallu massakkuugallartoq apeqqut taanna akisinnaanngikkallarpara.

Aningaasaqarnermut Akileraarternermullu Naalackersuisoqarfik pisuussutinik atuinerimi akileraarusersuinissamik inatsimmik nutaamut saqqummiussissutissamut missingiummik suliaqarpoq. Naalackersuisut saqqummiussissummik tassannga suliarinninnerannut atatillugu pisuussutinik atuinerimi akileraarusiinerimi inatsisip nutaap aalisarnerit tamarmik akitsuuserneqarneranik kinguneqassanersoq isummerfigineqassaaq, tassunga ilanngullugit raajartat tunisassiorfinnut tulaanneqartartut.

3) 50/50-imik agguataarinermi ataatsimut sunniutaasussat pillugit naatsorsuinermi avataasiortut piffissami 2008-2016 ukiumut agguaqatigiissillugu sineriassorluni aalisarnermut 7.085 tonsinik nuussisimanerat eqqortuutitsinissaq pissutigalugu ilannguttariaqannginnersoq Naalakkersuisunut nassuiaatigeqquneqarpoq.

Akissut:

Aningaasatigut kinguneqaatinik nalilersuinermi agguaasseriaatsip ukiuni arfineq pingasuni kingullerni 50/50-iusimanagera, misissueqqissaarnermi toqqammaviit naapertuuttut arlalinnut isummerfigisassanut ilaatinneqarsinnaanera tunngavilersuutigineqarsinnaavoq.

Apeqquut 1-imi akissummi takuneqarsinnaasutut, aningaasatigut kinguneqaatinut naatsorsukkat toqqammavigineqartut allanngornerannut malussajatorujussuupput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Aqqaluaq B. Egede

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq
Karl-Kristian Kruse
/MAANI

Ulloq: 2. juni 2017

J.nr.: 01.36.01.03-00073

Siunersiuinissamut aggersaaneq

Arfininngornermi 3. juni 2017 nal. 12.30 Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliap Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq pilertortumik siunersiorneqarnissaanut matumuuna aggersarpaa (Ataatsimiittarfik 2-mut).

Tamanna Aalisarnerq pillugu Inatsisartut Inatsisaat allanngorteqqullugu imaalillugu Kalaallit Nunaata kitaani raajanut TAC –ip agguanneqarnerani sinerissap qanittuani aalisartunut avataasiortunullu assigiimmik 50/50-ngortillugu suliareqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassatut siunnersuut (UPA 2017/115) pillugu ataatsimiititaliap suliaqarneranut atussaaq.

Ataatsimiititaliap apeqqutit uku akineqarnissaat kissaatigaa:

1. Sinerissap qanittuani angallatit aamma avataasiorlutik angallatit akornanni TAC-mik agguataarinissamut killilersuinissamut inatsisit atuuttut tunngavigalugit inatsisitugit periarfissaqarnersoq Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq.
2. TAC-mik agguassilluni killilersuinermi avataasiorlutik angallataatigatigiit Namminersorlutik Oqartussanik eqqartuussisunut tunniussisinnaanerit aarleqqutigineqarsinnaanersoq Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq.
3. Ilimasaarnermut ukiunik tallimanik piffissaliineq naammassanersoq Naalakkersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq, kiisalu taamatut ilimasaarnermut piffissarititamut Naalakkersuisut inatsisitugit qanoq periarfissaqassanersut aamma paasissutissiissutigeqquneqarpoq.

Siunersiuinerup nalaani Aalisarnermut ataatsimiititaliami ilaasortat apeqquteqarsinnaanerit naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Apeqqutit siuliani allasimasut pillugit allakkiamik kalaallisut danskisullu ataatsimiititaliap siunersiuinerup kingorna tigusaqarnissani ataatsimiititaliap kissaatigaa. Allakkiap kingusinnerpaamik ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik apersuinerata kinguinngua uunga nassiunneqarnissaa qinnutigineqarpoq: gimsing@ina.gl. Allakkiaq ataatsimiititaliap

Naalackersuisup siunersiorneqarnissaanut nassarneqarpat atorneqarpallu taassuma nuutinnera ataatsimiititaliap Naalackersuisumik siuneriunerata aallartinnerani ataatsimiititaliap oqalutnaanun tunniuteqquneqarpoq.

Qujareerlunga.

Inussiarnersumik

Hans Aronsen
Ataatsimiititaliami siulittaasoq

Inatsisartut Allattoqarfiat
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaq
-/MAANI

Ilanngussaq 5 Bilag

Juunip pingajuanni 2017 ataatsimiititap siunersiuinissamut pilertortumik aggersaananut apequtit UPA2017/115-imut tunngasunut akissuteqaat

Dato: 03-06-2017
Sags nr.: 2017 - 12480
Akt. nr.: 5527745

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliap Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq allakkatigut juunip aappaani 2017 qinnuigivaat, Naalakkersuisut Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni immikkoortoq 2017/115-imut atasumik apeqqutinik allakkatigut akissuteqaateqaqqullugit aammalu Ataatsimiititap Aalisarnermut, Piniarnermullu Naalakkersuisoq pilertortumik arfininngorneq juunip pingajuanni 2017 isumasiuinissamut aggersarlugu.

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. *Sinerissap qanittuani angallatit aamma avataasiorlutik angallatit akornanni TAC-mik agguataarinissamut killilersuinissamut inatsisit atuuttut tunngavigalugit inatsisitigut periarfissaqarnerseq Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq.*

Raajartassat sinerissap qanittuani aamma avataasiorluni aalisariutitut agguaneqartarneranut aalajangersakkat Inatsisartut inatsisaatigut Aalisarnermut pillugu inatsimmi, kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartartumi, nr. 18, 31. Oktober 1996-imeersumi §5, imm. 3-mi aalajangersarneqarput. Agguaassineq 43/57-imiit agguaassinermit 50/50-imut allannguuteqartissagaanni taava inatsimmik allannguisoqartariaqarpoq. Inatsimmi maanna atuuttuusumi agguaasseriaaseq allannguuteqartissallugu periarfissiinnigilaq.

2. *TAC-mik agguaassilluni killilersuinermi avataasiorlutik angallataatileqatigiit Namminersorlutik Oqartussanik eqqartuussisunut tunniussinnaanerat aarleqqutigineqarsinnaanersseq Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq.*

Avataasiorlutik ingerlatseqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussat eqqartuussivitsigoortumik suliamik ingerlatsivigisinaanissaannut apeqqummut atatillugu nalileruminaappoq, tassami eqqartuussisorisumik sulisitsisoqarsinnaajuaanarmat Namminersorlutik Oqartussat eqqartuussivimmut tunniunnissaanut periarfissaqartumik. Tamannali isumaqannigilaq avataasiorlutik ingerlatseqatigiiffiit suliami sammisaminnut ilalerneqarnissaannik.

Aalisarnej pillugu Inatsisartut inatsisaat, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 5, 21. Maj 2002-mi allannguuteqartinneqarmat maanna agguaasseriaaseq atuuttoq akuerineqarmat nalilerneqarpoq, agguaasseriaatsimik kingusinnerusukkut allannguuteqartitsisoqassappat tamanna pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinertut Naalagaaffiup Inatsisaani tunngaviusumi §73 naapertorlugu naliliivigineqassanersoq. Oqaaseqataasuni erserpoq taamanikkut Naalakkersuisuusut nalileraat, kingusinnerusukkut allannguuteqartitsisoqassappat soorlu maanna suliamut taamatut siunnersuuteqartoqartoq tamanna, pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinertut nalilerneqassanngitsoq. Naalakkersuisulli pisumut naliliinerminni nalililerpaat agguaasseriaatsimik allannguuteqartitsineq aalisarnerup aqunneqarneranut atasumik naliginnaasumik atortussanngortitsinerusoq. Naalakkersuisut naliliinerat pillugu eqqartuussisorisup Wilhelm Mallingip ilisimasallip saaffigineqarnikkut nassuiaataani, isumaliutissiissutikkut ilalersomeqarluni.

Ullumikkut aamma nalilerneqarportaaq sinerissap qanittuani aamma avataasiorluni aalisarnermi agguaasseriaatsimik allannguuteqartitsisinnaaneq avataasiorlutik aalisartitseqatigiiffinnit taarsiissuteqaaqqusisinnaanermik kinguneqartitsisumik pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinertut nalilerneqassanngitsoq. Naliliinermi matumani isiginiarneqarpoq avataasiorlutik aalisartitseqatigiiffiit pissutissaqavissumik ilimasussinnaanngitsut maannamut agguaasseriaatsit atuuttut qaqugumorsuarmut atuuttuaannarnissaannik. Agguaasseriaatsimit 43/57-imiit agguaasseriaatsimut 50/50-imut allannguuteqartitsisinnaaneq aalisarnerup aqunneqarneranut naliginnaasumut atatillugu periarfissaasutut nalilerneqartariaqarmat.

3. Ilimasaarinermut ukiunik tallimanik piffissaliineq naammassanersoq Naalakkersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq, kiisalu taamatut ilimasaarinermut piffissarititamut Naalakkersuisut inatsisitigut qanoq periarfissaqassanersut aamma paasissutissiissutigeqquneqarpoq.

Pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinertut nalilerneqassanngitsumik piunnaqannginnissaq aallaavigigaanni aamma avataasiorlutik ingerlatseqatigiiffiit eqqartuussivimmumt suliaannngortitamik ingerlatsissagaluarpata ilalerneqannginnissaat naliliissutigigaanni, sinerissap qanittuani aamma avataasiorluni aalisartitseqatigiiffiit agguaassivigineqarnissaannut allannguuteqartitsineq ukiuni tallimanik sioqqutsilluni siumut ilimasaareersinnaaneq naammaginartutut nalilerneqarpoq aamma, isiginiaraanni ullumikkut agguaasseriaaseq taanna agguaasseriaatsimut 50/50-imut pissutsit piviusut aallaavigalugit pisareernerat, tamatumani avataasiorlutik aalisartitseqatigiiffiit sinerissap qanittuani aalisartitseqatigiiffinnut pisassaminnik nuussisa-reermata.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Karl Kristian Kruse

Karl-Kristian Kruse

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq

Inatsisartut Allattoqarfiat
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq
Maani

Ilanngussaq 6 Bilag

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap apeq- qutaanut akissut

24-05-2017
Sags nr.2017-10170
Akt. nr. 5348020

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliataa allagaqaatikkut 5. maj 2017-imeersukkut aalisarneq pillugu inatsit pillugu apeqqutit allaganngorlugu akineqarnissaannik Naalakkersuisut qinnuigaat. Sinerissap qanittuani qaleralinniameq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalu-naarutaat, pisassiissutit kiisalu Kalaallit Nunaanni aalisakkanik nioqqutissiat pil-lugit naleqartitsinerannik misissueqqissaarneq apeqqutillu allat tamanut tun-ngasut.

Apeqqutit ataasiakkaat ataani akineqarput:

A. Aalisarneq pillugu inatsit

1. Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut maannakkut suliarineqarpoq ilimagineqarluni UKA2017-imi saqqummiunneqassasoq.
2. Aalisarneq pillugu inatsimmi pingaamertut siunertaavoq aalisakkanik pisuussutit piffissami sivisuumi peqassutsikkullu atorneqarnissaasa qu-lakkeerneqarnissaa.
3. Aalisarneq pillugu Inatsisartut inasisissaattut siunnersuut allannguutit pillugit inatsisaanani inatsisissatut siunnersuutaavoq nutaaq. Taamaam-mat siunnersuut tamarmiusut maannamut malittarisassanik malunnaa-tilimmik allannguutaavoq.
4. Ilimagineqarpoq aalajangersimasumik attuumassuteqarneq pillugu maan-nakkut aalisarneq pillugu inatsisaasumi aalajangersakkat qanoq paasine-qarnissaat ataatsimiititaliap apeqqutigigaa. Tassunga akissutitut Aalisar-neq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 31. oktober 1996-imeersumi § 3 innersuussutigineqarpoq, tassani oqaatsip "aalajangersimasumik inassu-teqarneq" nassuiamera allaqqavoq. "Inatsimmi matumani "inuiaqati-giinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassuteqartoq" inuttut inoqutiginnermik, illumik attartormik pisinermilluunniit allatigul-luunniit pissuteqartumik Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqarniartutut ersersitsimasutut paasineqassaaq". Soorlu oqaasertaliinerini ersittoq ataavartumik atassuteqarneq tunngaviuvoq naliliinermi ilanngunne-qartussaangitsoq.

B. Sinerissap qanittuani qaleralinniarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat

5. Sinerissap qanittuani qaleralinniarneq pillugu nalunaarut nutaaq sulii atuutilingilaq. Nalunaarut sulii suliarineqarpoq.
6. UPA2017-imi imm. 55-ip siullermeerneqarnerani Naalakkersuisut akissuteqaataat 10. maj 2017-imeersoq innersuussutigineqarpoq.
7. Apeqqummut 6-imut akissut takujuk.

C. Pisassiissutit

8. Aalisarnermut pisassiissutit agguanneranni piffissap ingerlanerani pisinnaatitaaffiit, aalisariutaatileqatigiiffiit ataasikkaat aalisaarsinnaasusiat kiisalu piffissap ingerlanerani pisarineqartartut tunngaviusarput. Raajat sinerissallu qanittuani angallatit 6 meteri sinnerlugu angissusillit atorlugit qaleralinniarneq eqqarsaatigalugit pisassiissutit nammineq pigisat niuerutigineqarsinnaasut atuutilersinneqarnikuupput, tamannalu isumaqarpoq aalisartut aalisariutaatileqatigiiffiilluunniit ataasiakkaat pisassiissutit ilaannik pigisaqartut. Aalisarnerq pillugu inatsit nutaaq maannakkorpiaq suliarineqarpoq, tassanilu aalisarnermi taassumalu ataani siunissami pisassiissutit agguanneqartarneranni tunngavigineqartartussat allanneqarput. Tassunga atatillugu Naalakkersuisut ersarisumik siunertaraat aalisarnerq amerlanerusunit iluaqutaassasoq, taamaalilluni aalisalersussat nutaat aalisalersinnaanermik pitsaanerusumik periarfissaqassallutik. Tamannali imatut pissaaq, tassunga peqatigitillugu maannakkut aalisartuusut aalisarnermi aningaasaqarnerisa ajornerulinginnissaa isiginiarneqassalluni.
9. Naalakkersuisut kissaatigaat raajarniarneq nunatsinni innuttaasut amerlanerpaat iluaqutigissagaat. Raajarniarneq Kalaallit Nunaanni inuussutisarsiuutini pingaarnersaavoq suliffissarpassuarnillu qulakkeerinnititsilluni, aalisariutini sinerissamilu tunisassiorfinni. Taamaammat akuliunnerit aalisarnerup aqqissuussaananeraniq allannguisut mianersortumik pisarnissaat pingaartuuvoq, taamaalilluni aalisarnermi aningaasaqarnerq ajornerulissanani. Aalisarnerup qularnaatsunik atugassaqaarluni pinissaa pingaartuuvoq. Kisiannili amerlanerusut piginnittuunissaat siunertaralugu raajanik pisassiissutinik piginnittuunermi aqqissuussaananerup nutaap misissornissaa Naalakkersuisut ammaffigaat.
10. Suliffeqarfiit inuilluunniit aalisarnermi atorsinnaasaminnik angallateqanngitsut pisassinneqarnerq ajorput.
11. Naalakkersuisut ilimagaat ukioq manna avaleraasartuunik pisassiissutit agguanneri majip nanerani avammut saqqummiunneqassasut. Tunngaviit eqqarsaatigalugit tusagassiutinut nalunaarut 5. aprilimeersoq qulequtaqartoq ” Avaleraasartoortassat agguarneri” Naalakkersuisut nittartaanni avammut saqqummiunneqartoq innersuussutigineqarpoq.

12. Pisassiissutitik ileqqaarfimmik (Kvotebank) pilersitsinerit inuussutissarsiortortatta pisassiisutit qanoq annertutigisut naatsorsuutigineqarsinnaanersut ilisimangikkaangamikku aalisarnerminni pilersarusior-nissaat ajornakusoortinneqartorujussuussaaq. Allatut oqaatigalugu pisas-siissutitik ileqqaarfinnik pilersitsineq aarlerinartoqartorujussuussaaq. Tassunga peqatigitillugu allaffissornikkut aqukkuminnaattussaaq. Iluqutaasussarli tassaassaaq agguasseqqinissaq siunertaralugu pisas-siissutitik agguarneqarnikunik utertitsisarnerup qaqutigooernerulemissaa.
13. Qimusseriarsuarmi siunissami inuussutissarsiutigalugu aalisarnissaq tun-gavissaqassanersoq paasiniarnissaa siunertaralugu Qimusseriarsuarmi ukiuni kingullerni pingasuni misileraalluni raajarniar-toqarnikuuvoq. Maannakkumut peqangaatsiarnera takussutissaqanngilaq. Taamaammata aalisarnerup ingerlateqqinissaa tunngavissaqanngilaq. Taamaammata sumiffimmi ukioq manna misileraalluni aalisarnissamik pilersaarute-qartoqanngilaq. Oqaatigineqassaaq kitaani tamarmi raajaqassuseq ataasiusutut isigineqartoq, Qeqertarsuup Tunua Qimusseriarsuarlu ilanngullugit, taakku pisarineqarsinnaasut akuerineqartunut ilaapput.
14. Taamaallaat aalisarnerni pisassiisutit nammineq pigisat niueritigineqarsinnaasut atorlugit killilersukkani akuersissutini amerlassutit tunineqarsinnaapput. Tassani pineqarput raajarniarneq aamma angallatit meterinit arfinilinnik anginerusut atorlugit Avannaani sinerissap qanittuani qalerallinniarneq. Raajarniarnermi aalisariutit immikkoortui marluupput – sinerisassap qanittuani avataanilu aalisariutit - suliffeqarfillu aalisariutit immikkoortuini ataatsimiittoq taamaalluni suliffeqarfimmit aalisariutit immikkoortuini allaneersumeersumut tunisisinnaanngilaq pisisinnaananiluunniit. Qanoq annertutigisut tunineqarsinnaaneri qummut qilleqanngilaq.
15. Aalisarneq pillugu inatsisip suliarineranut atatillugu apeqqut taanna Naalackersuisut maannakkut misissorpaat. Taamaammata tamassumunnga akissut inatsisissaa saqqummiunneqarpat saqqummiunneqassaaq, ilima-gineqarporlu UKA2017-imi tamanna pissasoq. Apeqqutip taassuma misissoqqissaanera Naalackersuisut naammassinngilaat, taamaammallu inatsisissatut siunnersuutissami tamassumunnga nassiuaatip imassaa innersuussutigineqarpoq.
16. Akuersissutitik piffissamut killigigaanngitsunik utertitsineq inuiaqa-tigiinnut annertuumik kinguneqarsinnaavoq, taamaammata taamatut iliuuseqarnissami sukumiisumik misissueqqissaarnissaa pisariaqassaaq. Apeqqut tamanna Naalackersuisut suli misissorpaat, tamannalu pillugu nassiuaatip saqqummiunnissaa qaqugu ilimagineqarsinnaanersoq Naalak-kersuisut maannakkut ersarissumik oqaatigisinnaanngilaat.
17. Apeqqut nr. 16-imut Naalackersuisut akissutaannut tunngavoq. Pissutsit taakku Naalackersuisut maannakkut misissorpaat, qanorlu aaqqissuus-

sisoqarsinnaanera oqaatigissallugu suliap ingerlanneqarnerani siusip-pallaarpoq.

18. Pisassiissutini tunngaviit aalisarsinnaassutsimut naleqqussarnissaat pingaartuuvoq, tassa aalisarsinnaassuseqarpallaarnermi aalisarnitsinni aningaasaqarneq ajornerulersissammagu. Tamannalu nunatsinni akissaqartinnngilarput. Taamaammatt aalisarsinnaassutsip pissusiviusunut mi-nersortumik naleqqusarnissaanut periarfissat misissussavagut.
19. Pisassissutitut aalajangerneqartut sapinngisamik tamarmik pisarineqar-nissaat Naalakkersuisunut pingaartuuvoq. Tamassuma pisassiissutitut tamarmiusunut sunniuteqarnissaa ilimagineqanngilaq.

D. Aalisakkanik nioqqutissiat pillugit naleqartitsinerannik misissueq-qissaarneq

20. Raajat qaleruallit raajanut tulaassanut sanilliullugu kiilumut annertune-rusumik sinneqartoortaaasernerat Naalakkersuisut ilisimavaat. Tamassu-manili politikkip allanngortinnissaanut pissutissaqanngilaq. Tamassu-munnga pissutaavoq raajat tulaassat suliffissaqartitsissutaasarneri, tamannalu Naalakkersuisunut pingaartuuvoq.

E. Tamanut tunngasut

21. Imarsiormik amerlanerusut ilinniagaqalernissaat Naalakkersuisut ta-persersorpaat, aammalu kalaallit aalisariutaanni inuttat pillugit malit-tarisassat Naalakkersuisut sukateriffiginarpaat.
22. Umiarsuarnik tunitsivilisarnissamik ingerlaavartumik pisariaqartitsi-sarneq Naalakkersuisut nalilersortarpaat. Umiarsuit tunitsiviit amer-llassusiat aalisarmermi aalisarsinnaassusermut naleqqussarneqartassaaq, nunalu tamakkerlugu inuiaqatigiit pisariaqartitaannut oqimaaqatigiis-sartassalluni. Aningaasat tassani atorneqarsinnaasut innuttaasunut amerlanerpaanut iluaqutissanngorlugit atorneqassapput. Sumi qaquguk-kullu umiarsuarnik tunitsivilisooqassanersoq Naalakkersuisut aalaja-ngiisussaagaangata pissutsit tamakku tamarmik isumaliutitut ilaasarput. Tamassuma saniatigut oqaatigineqassaaq umiarsuarnik tunitsiviliinermi tunngaviit aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiinnit suliarineqamikut malillugit pisassasoq.
23. Aalisartut amerlinissaat pilersaarutaanngilaq, amerlanerusulli assigiin-ngitsutigut aalisarmermi inuussutissasiuteqarmermi peqataanissaat sulis-sutigineqarpoq. Assersuutigalugu nunami suliffissanik amerlanerusunik pilersitsinikkut. Aalisarmermi inuussutissarsiteqarmermi suliffissat amerlasut ilaapput. Apeqqummut tunngatillugu oqaatigineqassaaq nali-nginnaasumik aalisartoqalersartooq. Aalisarsinnaanermut akuersissutinik ukiuni kingullerni amerlanerusunik tunniussisarneq aalisartut amerle-riarujussuarsimanerattut isigineqassanngilaq – kisiannili akuersissutinik

tunniussisarnermi piumasaqaatinik amerlanerusut malinnissinnaanerannut takussutissaalluni.

24. Aalisarnejq Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutit pingaarnersaraat, Naalakkersuisullu politikkeraat tamassuminnga soqutigisaqartut nunatsinni najugaqartut Kalaallit Nunaanni aalisarnissamik peqataavinnissamut periarfissaqassasut. Tamassumunnga ilanngunneqassaaq maannakkut piffissamilu sivilunerusumi inuiaqatigiinni sulisunik ilinniarsimasunik pisariaqartitsineq annertusiartussasoq. Ilinniagaqarusuttut periafissaqarnissaat Naalakkersuisut annertuumik taperserpaat kissaatigalugulu.
25. Misileraalluni aalisarnermut periseq nutaaq aalisarnejq pillugu inatsisip nutaap ilimanartumik UKA2017-imi saqqummunneqartussamut ilaassaaq Naalakkersuisut maannakkut suliaraat. Sinissami misileraalluni aalisarnermut piumasaqaatit siunertallu annertunerusut tassani aalajangersarneqassapput.
26. Nigartaqqussutsit atuuttut allanngorartuusinnaanerannik pilersaaruteqartoqanngilaq, taamaalilluni Kalaallit Nunaanni sumiiffinni assigiinngitsuni malittarisassat assigiinngitsut atuutissapput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Karl-Kristian Kruse

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq

INATSISARTUT

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoq
Karl-Kristian Kruse
/MAANI

Ulloq: 5. maj 2017

J.nr.: 01.36.01.05-00152

Allakkatigut apeqqutit

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliap apeqqutit uku allakkatigut akineqarnissaannut matumuuna Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoq qinnuigaa:

A. Aalisarneq pillugu inatsit

1. Aalisarneq pillugu inatsimmut allannguutissat ilimasaarutigineqarsimasup killiffia aamma qaqugu allannguutissatut siunnersuut Inatsisartunut saqqummiunniarneqarnerisq Naalackersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq.
2. Aalisarneq pillugu inatsisip pingaarnerpaatut siunertaa Naalackersuisut isumaat malillugu suunersq Naalackersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq – tassaassava suliffissanik pilersitsinissaq imaluunniit Nunatta Karsianut annertunerpaamik isertitsissutaasinnaasut.
3. Apeqqutip 2-p malitsigisaanik aalisarneq pillugu inatsimmut allannguutissatut ilimasaarutigineqarsimasumut atatillugu inatsisip siunertaatut paragrafip (§ 2-p) allanngortinnissaanut Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussiniarnersut Naalackersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq.
4. Inatsimmut oqaasertaliunneqarsimasoq "*inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassuteqartoq*" qanoq paasineqassanersq Naalackersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq, ilanngullugulu attuumassuteqarnermik pissutsit nalilerneqarnerinut attuumassuteqarnerup sivilissusia imaluunniit pissutsit allat assingusut isumaliutigineqarsimanersut.

B. Sinerissap qanittuani qaleralinniarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat

Sinerissap qanittuani qaleralinniarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaata allanngortinnissaanut tusarniaanissamut siunnersuummik Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfik ull. 27. Januar 2017 saqqummiussivoq.

5. Allannguutissatut siunnersuut pillugu killiffik Naalackersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq, nalunaarummi nutaaq atuutilersinneqarsimanersq ataatsimiititaliamit erserterlutsinneqarmat.
6. Nuup eqqaanut aqutsiveqarfimmik nutaamik suli pilersitsisoqarniarnersq, kiisalu nalunaarummi atuuttumi (tusarniaanerup nalaani) § 6 malillugu imartat

pisassiissuteqarfıunngitsut atorunnaarsinniarneqarnersut Naalakkersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq.

7. Nuup eqqaani aalisarnermi pisassiissutinik killiliinerit Naalakkersuisunit atulersinniarneqarnersut Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq.

C. Pisassiisutit

8. Aalisarnermi pisassiisutit agguaannerinut suut tunngaviusariaqartut Naalakkersuisunit isumaqarfigineqarnersut Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq, ilanngullugulu tunngaviit taakku akornanni qanoq pingaarnersuisoqassanersoq, tassani eqqarsaatigineqarlutik nunap ineriartornera, suliffissat, suliffeqarfiit aalaakkaasuunerat assingusinnaasullunniit.
9. Raajartassiissutinik piginnittuunerup annertunerusumik siaruaanneqarnissaanut Naalakkersuisut isumaqataaernerat isumaqataaanginnerallunniit Naalakkersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq, ilanngullugulu raajarniarnermi unammillerneq annertunerusoq pilersinneqartariaqarnersoq.
10. Ingerlatseqatigiiffinnut inunnullunniit aalisariuteqanngitsunut pisassiissuteqarsimaneraaneq Naalakkersuisunit qanoq isumaqarfigineqarnersoq Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq, ilanngullugulu taamatut agguaassisimaneq qanoq pisinnaasimanersoq.
11. Ukioq manna avaleraasartoorarnermi pisassiisutit agguaanneqarnissaat qaqugu naatsorsuutigineqarnersoq Naalakkersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq, ilanngullugulu agguaassinermut piumasaqaataasut suut tunngaviliunneqarsimanersut.
12. Avataasiorluni aalisarnermi pisassiissutinik ileqqaarfimmik (kvotebank) pilersitsinermi iluaqutaasunut ajoqutaasunullu tunngasut Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarput.
13. Qimusseriarsuarimi pisassiissutinik aalajangersaasoqassanersoq, taamaattoqassappallu qaqugu tamanna Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarnersoq Naalakkersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq, taamaalluni aningaasarsiutigalugu raajarniarneq ingerlanneqarsinnaalissamat.
14. Pisassiissutinik tuniniaasarnermut atatillugu malittarisassat atuuttut Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarput, ilanngullugulu qanoq amerlatigisut kikkunnullu taakku tunniuneqarsinnaanersut.
15. Kalaallit aalisarnermi isumalluutaasa taaneqarsimasutut procentiisa atornissaannut pisinnaatitaanerup danskit tunngaviusumik inatsisaani § 73-imi illersorneqarnersoq, taamaattumillu taakkua pillugit allanngineq arsaarinissutitut isigineqarsinnaanersoq kiisalu aningaasaqarnikkut inatsisitigullu sunik tamanna sunnuteqarsinnaanersoq Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq.
16. Akuersissutit piffissamik killiligaanngitsut utertinneqarsinnaanerat pillugu (UPA 2015/19) kiisalu taamaalliornermi aningaasatigut sunniutissai pillugu misissuinerit Naalakkersuisunit Inatsisartunut qaqugu saqqummiunniarneqarnersut Naalakkersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq.

17. Kinguaariit pillugit nikinnissaq qanoq aaqquissuuttariaqarnersoq, ilanngullugulu pisassiissutit kingornutassiissutigineqarsinnaanersut, utertinneqassanersut allatulluunniit iliortoqarsinnaanersoq Naalakkersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq.
18. Naalakkersuisut naliliinerisa kingorna aalisarnermik ingerlatsinerup peqassutsimut naleqqussaasoqartariaqarnera, ilanngullugulu peqassutsimik naleqqussaaneq (assersuutigalugu) pisassiissutit annertussusaasa ikililernerisigut imaluunniit pisassiissutinik pigisallit amerlassusaasa ikililernerisigut tamanna ingerlattariaqarnersoq Naalakkersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq.
19. Qaasuitsup Kommuni¹ qassusersorluni qaleralinniarnep sivitsoqarnissaanik aalajangiineq pisassiissutinut qanoq sunnuteqassanersoq Naalakkersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq. Tamanna ima paasineqassaaq; ukiorlunnera pissutigalugu pisassiissutit ilai aalisarneqarsinnaanngitsut ukiup sinneranut nuunneqassanersut.

D. Kalaallit Nunaannit aalisakkanik nioqqutissiat pillugit naleqartitsinerit immikkoortitaartut pillugit misissueqqissaarneq

Atuagalliutit ull. 26. April 2017-imeersut malillugit allassimasoqarpoq: *“Naalakkersuisunit sinerissamut qanittumi aalisarneq, tulaassuisussaataaneq najukkamilu suliarinnittarneq siunnerfigiujuarneqassappat Kalaallit Nunaat aningaasanik millionilikkuutaanik pingasunik kisitsisitalinnik ukiumut annaasaqarsinnaavoq”*. Atuagalliutini nalunaarussiaq Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmit inniminneerneqarsimasutut taaneqarsimasoq innersuussutigineqarpoq.

20. Raajat qalipallit raajanit tulaassukkanit kg-mut annertunerusumik sinneqartoorfiusimagaanerat ilanngullugulu qanoq Naalakkersuisunit isumaliutersuuteqartoqarnersoq Naalakkersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq.

E. Ataatsimut isigalugu

21. Aalisarneq pillugu ingerlatallit aalaakkaasunik piginnaasalinnillu sulisussanik isumannaarunneqarnissaannut Naalakkersuisut qanoq ilapittuuteqarnianersut Naalakkersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq.
22. Umiarsuarnik tunitsivilisarnermi tunngaviusut allanngortittariaqarnerannik Sisimiuni aalisartut Naalakkersuisunut ammasumik allagaat² isumaliuteqarnissamut pissutissaqartitsilersimanersut Naalakkersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq.
23. Naalakkersuisunit aalisartut amerliniarneqarnersut Naalakkersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq.
24. Aalisarnermik ilinniartitaanermi tiguneqartartut siuarsarniarniarlugit Naalakkersuisut qanoq iliuuseqalersaarnersut Naalakkersuisunit nassuiaatigeqquneqarpoq.

¹ http://naalakkersuisut.gl/kl-GL/Naalakkersuisut/Pisut/2017/04/300417_hellefisk

² Atuagalliutit ull. 26. April 2017-imeersut

25. Naalackersuisut isumaat malillugu misileraanerit qanoq ingerlattariaqarnersut ilanngullugulu qanoq aningaasalersorneqartariaqarnersut (pineqarput piffissamik killiliineq, pisassiissutinik killiliinerit assingusulluunniit) Naalackersuisunit nassuaatigeqquneqarpoq.

26. Kalaallit Nunaanni sumiiffinni assigiinngitsuni qassutit nigartaqqortussusiat pillugu assigiinngisitaartitsisinnaaneq Naalackersuisunit qanoq isumaqarfigineqarnersaq Naalackersuisunit paasissutissiissutigeqquneqarpoq.

Qulaani apeqqutinut (kalaallisut/qallunaatut) allakkatigut akissutit kingusinnerpaamik tallimannngornermi 19. Maj 2017 qarasaasiakkut ataatsimiititaliap allattaanut nassuteqquneqarput, uunga: gimsing@ina.gl

Qujareerlunga.

Inussiarnersumik

Hans Aronsen

Ataatsimiititaliami siulittaasoq